

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XX/151/08
Rady Gminy Horyniec-Zdrój
z dnia 19 listopada 2008 roku

*Strategia Rozwiązywania
Problemów Społecznych
w Gminie Horyniec-Zdrój
na lata 2008-2015*

SPIS TREŚCI

1. Cel i proces tworzenia strategii	4
1.1. Przesłanki i podstawy prawne opracowania strategii.....	5
1.2. Ramy czasowe konstruowania strategii, uczestnicy warsztatów	7
1.3 Podstawowe etapy budowania strategii, struktura dokumentu	8
2. Charakterystyka gminy Horyniec-Zdrój.....	11
2.1 Podstawowe informacje o gminie	12
2.1.1 Położenie geograficzne.....	12
2.1.2 Demografia.....	12
2.1.3 Dominująca aktywność gospodarcza, trendy gospodarczo-społeczne.....	16
Turystyka i agroturystyka.....	16
Lecznictwo uzdrowiskowe	20
Gospodarka rolna	21
Działalność gospodarcza małych i średnich przedsiębiorstw.....	24
2.2 Strategiczne kierunki rozwoju Gminy Horyniec-Zdrój	26
2.3 System pomocy społecznej w Gminie Horyniec-Zdrój	28
2.4 Źródła podstawowych problemów społecznych i ich identyfikacja	38
2.4.1 Kwestia mieszkaniowa.....	38
2.4.2 System opieki zdrowotnej.....	39
2.4.3 Edukacja i opieka nad dzieckiem.....	40
2.4.4 System opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.....	45
2.4.5 Rynek pracy i zatrudnienie.....	47
2.4.6 Bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne.....	50
2.4.7 Katalog zidentyfikowanych problemów społecznych w gminie i ich hierarchizacja.....	55
2.5 Kapitał społeczny	57
2.5.1 Analiza SWOT.....	59
3. Kierunki rozwoju gminy	64
3.1. Wizja rozwoju społecznego Gminy Horyniec-Zdrój	65
3.2 Cele strategiczne	67
3.3. Monitoring i wdrażanie strategii	76
3.3.1. Monitoring i ewaluacja.....	76
3.3.2. Cechy programów i projektów.....	77

3.3.3. Proponowane projekty.....	79
4. Uwagi końcowe.....	86
SPIS TABEL	87
SPIS RYSUNKÓW	88
Załącznik Nr 1 – Wskaźniki produktu i rezultatu na rok 2009	89
Załącznik Nr 2 - Listy obecności ze spotkań warsztatowych.....	90

1. Cel i proces tworzenia strategii

Część ta zawiera elementarne informacje dotyczące zasad konstruowania dokumentu. Przedstawione w niej zostały aspekty prawne, będące podstawą działania samorządu lokalnego, zasady i wartości, na których opiera się lokalna polityka społeczna, oraz najważniejsze informacje dotyczące metodyki pracy nad strategią. Jest tutaj także pokazany horyzont czasowy obowiązywania strategii oraz przedstawione zostały osoby biorące udział w tworzeniu dokumentu.

1.1. Przesłanki i podstawy prawne opracowania strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Horyniec-Zdrój ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk) występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Obowiązek opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.),
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 228 poz. 2255 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może

zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

Europejska polityka społeczna została określona w głównej mierze podczas Szczytu Lizbońskiego w 2000 roku, na którym kraje członkowskie Unii Europejskiej uznały, że zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego będzie centralnym elementem w procesie modernizacji europejskiego modelu społecznego. W roku 2001 uzgodniony został przez Radę, Parlament i Komisję Europejską „Wspólnotowy program na rzecz walki z wykluczeniem społecznym na lata 2002-2006”. Jego celem jest wsparcie współpracy pomiędzy krajami Unii Europejskiej i zwiększenie skuteczności przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Polska zgłosiła gotowość przystąpienia do programu, w efekcie, czego podjęła prace nad przygotowaniem Memorandum w sprawie Integracji Społecznej (Joint Inclusion Memorandum – JIM), Narodowej Strategii Integracji Społecznej oraz Krajowego Planu Działania na rzecz Integracji Społecznej. Powołany przez Prezesa Rady Ministrów w roku 2003 Zespół Zadaniowy do spraw Reintegracji Społecznej opracował dokument pt.: „Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski”. Autorzy tego dokumentu podjęli próbę dokonania całościowej analizy sytuacji społecznej w Polsce, wskazania priorytetowych problemów oraz dobrych praktyk na rzecz inkluzji osób i grup.

Opracowując Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, uwzględniono dokumenty programowe, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz biznesu. Uznaje się także za niezbędną partnerską współpracę z osobami podlegającymi wykluczeniu społecznemu.

Wspomniane dokumenty to przede wszystkim:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

1.2. Ramy czasowe konstruowania strategii, uczestnicy warsztatów

Prace nad dokumentem miały charakter uspołeczniony w ramach, których odbyły się dwa spotkania w Gminnym Ośrodku Kultury oraz pięć Warsztatów w Szkole Podstawowej w Horyńcu-Zdroju.

W ramach dwóch pierwszych spotkań uczestnicy zostali zaznajomieni z Programem Integracji Społecznej oraz wypracowane zostały priorytety i działania w obrębie poszczególnych priorytetów. Działania te zapewniły możliwość opracowania Planu Finansowego na rok 2008, który obowiązuje do momentu zatwierdzenia niniejszej strategii przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie.

Pierwsze spotkanie warsztatowe aktualizujące GSRPS odbyło się 23 kwietnia 2008 w Szkole Podstawowej w Horyńcu-Zdroju. Na spotkaniu tym została przeprowadzona ogólna diagnoza gminy, wypracowana została analiza SWOT oraz zinwentaryzowane zostały zasoby organizacji społecznych działających na terenie gminy. Warsztat B poświęcony został analizie i typologii problemów społecznych oraz działaniom organizacji społecznych na rzecz gminy. Na Warsztatach C wypracowana została wizja gminy oraz cele główne i szczegółowe. Warsztat D posłużył wypracowaniu koncepcji projektów społecznych oraz ich prezentacji i ocenie. W warsztatach brało udział średnio piętnaście osób reprezentujących stowarzyszenia, jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, kluby sportowe, straż pożarną oraz instytucje mający znaczący wpływ na kształtowanie wizerunku społecznego w gminie (zał. 2). W tym samym czasie zbierane były informacje z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaczowie, Posterunku Policji w Horyńcu-Zdroju, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Ewidencji Ludności Urzędu Gminy w Horyńcu-Zdroju, strony internetowej Regionalnego Banku Danych oraz Głównego Urzędu Statystycznego. Opracowanie strategii zakończyło się w październiku 2008 r.

1.3 Podstawowe etapy budowania strategii, struktura dokumentu

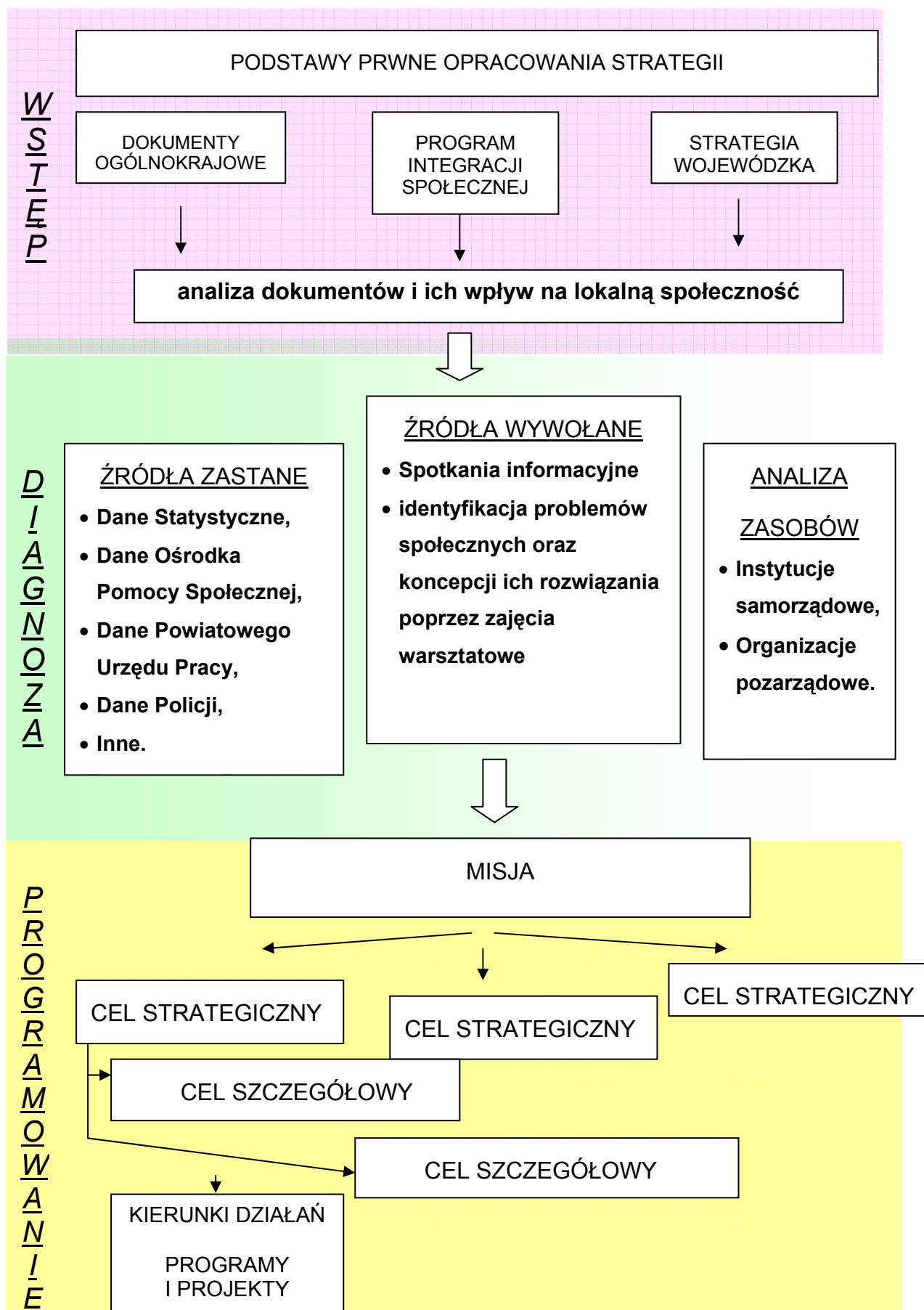
Strategie rozwiązywania problemów społecznych to względnie trwałe wzory interwencji społecznych podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk), występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Mówiąc o gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, należy mieć na myśli w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej (i pokrewnych), prowadzone na terenie gminy, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały oraz warsztaty prowadzone przez moderatorów, został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych. Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji.

Przedłożony materiał został opracowany w Urzędzie Gminy Horyniec-Zdrój przy merytorycznym wsparciu moderatora i konsultanta regionalnego. Pomoc zewnętrzna polegała głównie na prowadzeniu warsztatów ze społecznością lokalną, doradztwie i systematyzacji układu głównych elementów wypracowanego dokumentu. Perspektywa czasowa obowiązywania niniejszego dokumentu została zaproponowana przez uczestników warsztatów do końca 2015 roku.

METODOLOGIA OPRACOWANIA DOKUMENTU

Konstruując strategię rozwiązywania problemów społecznych gminy, należy pamiętać, że nie jest to jedyny dokument w obszarze polityki społecznej, którego skutki będą dotyczyły jej mieszkańców. Krytyczna analiza dokumentów programowych powstających na poziomie kraju, województwa czy powiatu pozwala na skuteczniejsze programowanie działań na poziomie lokalnym w taki sposób, by nie powielać pewnych działań, ale wpisywać się własnymi propozycjami programowymi w już funkcjonującą rzeczywistość formalnoprawną.

2. Charakterystyka gminy Horyniec-Zdrój

Część diagnostyczna zawiera podstawowe informacje o gminie, strategiczne kierunki rozwoju, system pomocy społecznej, źródła podstawowych problemów społecznych i ich identyfikację oraz opis kapitału społecznego. Diagnoza została oparta na badaniu źródeł zastanych oraz analizie przeprowadzonych do tego celu spotkań i warsztatów.

2.1 Podstawowe informacje o gminie

2.1.1 Położenie geograficzne

Gmina Horyniec-Zdrój położona jest na północno-wschodnim krańcu województwa podkarpackiego, w powiecie lubaczowskim, w odległości około 20 km na północny wschód od miasta Lubaczowa. Miejscowość Horyniec-Zdrój jest wsią stosunkowo dużą, uzdrowiskiem i ośrodkiem administracyjnym gminy, przestrzennie bardzo rozległą, posiadającą znaczące walory rekreacyjno-wypoczynkowe. Uzdrowisko Horyniec-Zdrój funkcjonujące już od ponad stu lat dysponuje zasobnymi źródłami niezwykle cennych wód mineralnych i największymi złożami borowiny w Polsce. Mimo tych niezaprzeczalnych walorów Horyniec-Zdrój jest ciągle jeszcze niedostatecznie znany i doceniany jako uzdrowisko. Horyniec-Zdrój położony z dala od wielkich i tłocznych aglomeracji oraz ruchliwych szlaków komunikacyjnych jest zaliczany do cichych i spokojnych. Korzystając z uzdrawiającej mocy miejscowych źródeł mineralnych i borowiny można się delektować przyjaznym klimatem, czystym powietrzem i pięknem okolicznego krajobrazu. W granicach gminy znajdują się najładniejsze fragmenty Roztocza, w tej części nazywanego Roztoczem Południowym. Ta kraina niepozornych wzgórz i rozległych lasów, pełna jest osobliwego uroku i sielskich krajobrazów, może trochę bezludna i jakby zapomniana, ale przez to jeszcze bardziej pociągająca. Świat tu inny, a i ludzie jacyś inni, zapracowani, ale pogodni i życzliwi. Tak, więc Horyniec-Zdrój jak i Roztocze to idealne miejsca dla: poratowania zdrowia, wypoczynku, rekreacji, uprawiania różnych form turystyki. Są ku temu doskonałe warunki terenowe, w miarę dostateczna i nadal rozwijająca się baza noclegowa oraz przyjazne naturalne środowisko.

2.1.2 Demografia

Sytuacja demograficzna społeczności lokalnej

Gmina Horyniec-Zdrój zajmuje obszar 203,03 km². W skład gminy wchodzi 11 sołectw oraz jeden obszar geodezyjny. Zamieszkuje ją 5212 mieszkańców.

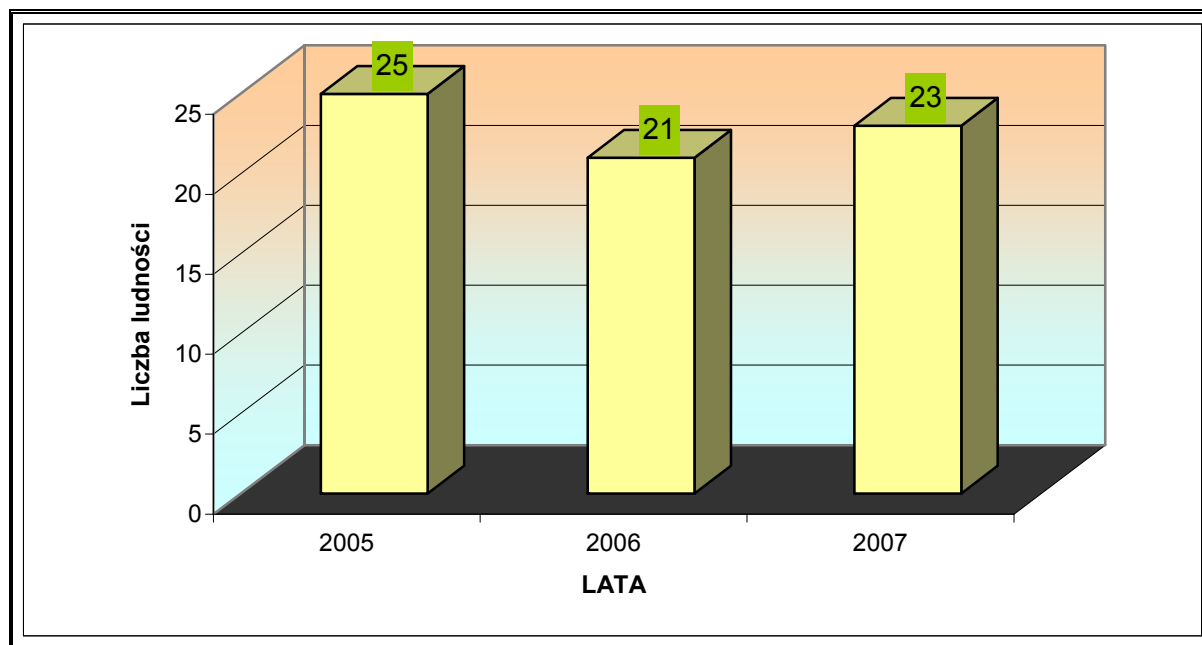
Tabela 1 Struktura wieku mieszkańców w Gminie Horyniec-Zdrój w latach 2005-2007

Rok	0-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 i więcej	Ogółem
2005	961	484	872	712	690	570	192	669	5150
2006	920	450	888	708	703	592	201	705	5167
2007	887	447	893	725	695	598	221	746	5212

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

Z powyższych danych (Tab.1) wynika, że największą grupą mieszkańców w Gminie Horyniec-Zdrój są osoby w przedziale wieku od 0-14 lat, jednak ich liczba na przestrzeni badanych lat zmniejszała się. Najszybciej zwiększającą się grupą są osoby w wieku poprodukcyjnym, które również stanowią znaczący odsetek ogółu mieszkańców (prawie 15%).

Rysunek 1 Osoby zameldowane na osób czasowy w Gminie Horyniec-Zdrój w latach 2005-2007

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

Z Rys. 1. wynika, że na przestrzeni badanych lat najwięcej osób zameldowanych osób było w 2005 roku natomiast najmniej w roku 2006 r.

Tabela 2 Liczba urodzeń i zgonów w Gminie Horyniec-Zdrój w latach 2005-2007

ROK	URODZENIA	ZGONY	WSPÓŁCZYNNIK DZIETNOŚCI
2005	64	44	1,5
2006	47	53	0,9
2007	46	38	1,2

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

Z powyższej tabeli wynika, że tylko w roku 2006 na przestrzeni badanych lat współczynnik dzietności był ujemny. W pozostałych badanych latach współczynnik ten kształtował się na poziomie dodatnim.

Tabela 3 Migracje wewnętrzne-napływ ludności w Gminie Horyniec-Zdrój w latach 2005-2007

ROK	MĘŻCZYŻNI	KOBIETY	OGÓŁEM
2005	17	19	36
2006	19	21	40
2007	16	12	28

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

Tabela 4 Migracje wewnętrzne-odpływ ludności w Gminie Horyniec-Zdrój w latach 2005-2007

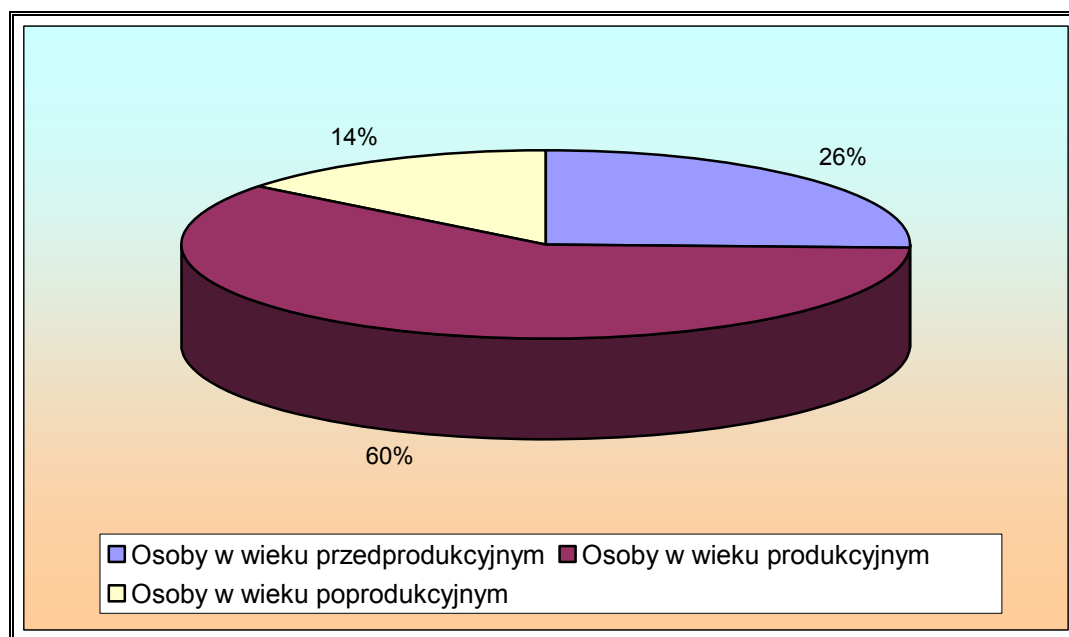
ROK	MĘŻCZYŻNI	KOBIETY	OGÓŁEM
2005	25	36	61
2006	28	16	44
2007	37	34	71

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

Z powyższych tabel wynika, że saldo migracji w Gminie Horyniec-Zdrój na przestrzeni badanych lat było ujemne. Jednocześnie zauważyć można tendencję wzrastającą w różnicy pomiędzy napływem i odpływem ludności z gminy.

Rysunek 2 *Struktura wieku mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój w roku 2007*

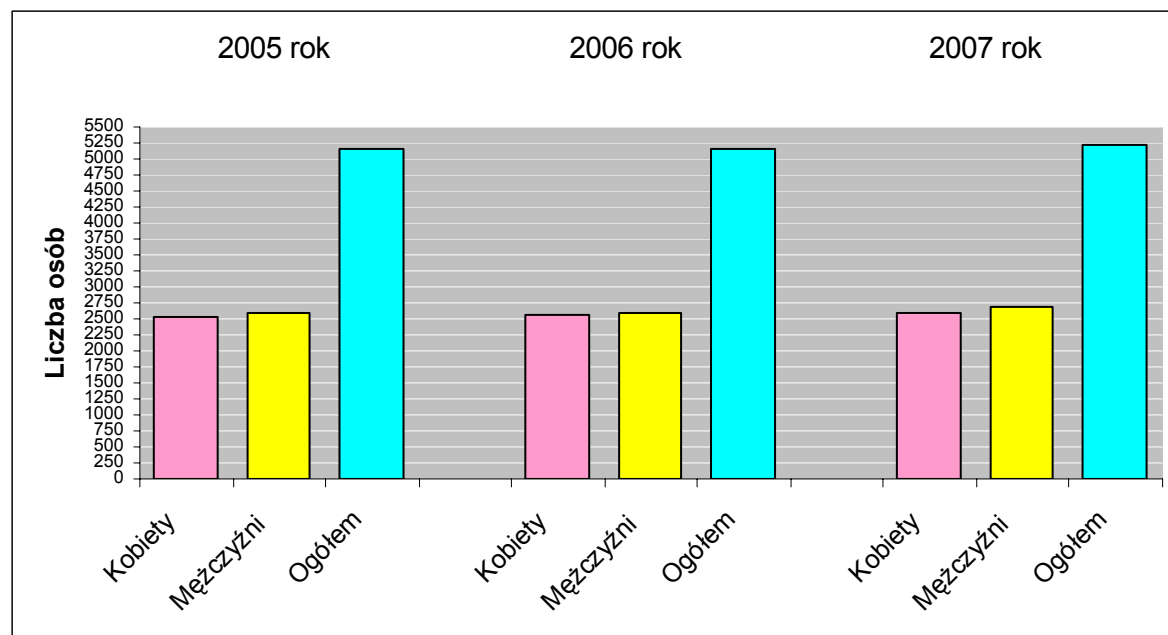

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

Z powyższego wykresu wynika, że dominującą grupą są osoby w wieku produkcyjnym, na kolejnym miejscu znajdują się osoby w wieku przedprodukcyjnym (przyjęto, że są to osoby do 19 roku życia), najmniejszy odsetek osób jest w wieku poprodukcyjnym.

Rysunek 3 Liczba mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój ze względu na płeć

Zródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

Na przestrzeni badanych lat nieznacznie przeważa liczba mężczyzn nad liczbą kobiet. Największą różnicę zauważyć możemy w roku 2007 gdzie mężczyźni stanowili 51,4% ogółu mieszkańców natomiast kobiety stanowiły 48,6% ogółu.

2.1.3 Dominująca aktywność gospodarcza, trendy gospodarczo-społeczne

Turystyka i agroturystyka

Naturalne predyspozycje terenu gminy Horyniec-Zdrój położonej w całości na obszarze chronionego krajobrazu, do rozwijania turystyki, rekreacji i wypoczynku, są oczywiste i nie wymagają przytaczania szerszej argumentacji. Przy istniejącym zainwestowaniu terenu infrastrukturą turystyczno - rekreacyjną, można jednak mówić raczej o potencjalnych niewykorzystanych możliwościach niż o znaczącym ich udziale w życiu gospodarczym gminy. Z istniejących obiektów i urządzeń, do sfery turystyki, rekreacji i wypoczynku w poszczególnych miejscowościach zakwalifikować można:

Horyniec-Zdrój:

- Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Dukat” - całosezonowy, dysponujący zapleczem noclegowym - 50 łóżek i zapleczem gastronomicznym 25 miejsc konsumpcyjnych,
- Zajazd Turystyczny „U Flisa” – całosezonowy, 140 miejsc konsumpcyjnych i 15 miejsc noclegowych, sala balowa,
- Pensjonat „Centrum” –całosezonowy, 120 miejsc konsumpcyjnych i 40 noclegowych, kompleks gastronomiczny „Zdrojowa”
- Pensjonat „Hetman”: - 50 miejsc konsumpcyjnych i 21 miejsc noclegowych,
- „Gościniec pod lasem” oferujący 9 miejsc noclegowych, wraz z domkami letniskowymi,
- 8 gospodarstw agroturystycznych, które oferują wyżywienie i wypoczynek dla 36 osób, gospodarstwa te to:
 - ⇒ Jerzy Birnbach - atrakcyjnie, niedaleko lasu położony budynek mieszkalny. W pobliżu dziewicza i piękna przyroda - teren Południoworolniczego Parku Krajobrazowego, rezerwat przyrody, ścieżka dydaktyczna i szlaki turystyczne. W czasie niepogody można posiedzieć przy kominku i przeczytać prasę lub książkę z domowej biblioteczki, albo zagrać w gry planszowe również dostępne dla gości.
 - ⇒ Maria Faszczowa - dom położony w bliskim sąsiedztwie uzdrowiska. Wypoczynek w tym gospodarstwie poleca się miłośnikom pieszych wędrówek, historykom, przyrodnikom oraz wszystkim tym, którzy chcą poprawić stan swojego zdrowia i skorzystać z zabiegów w miejscowym uzdrowisku. Gospodarze umilają czas turystom organizując ogniska z pieczeniem barana.
 - ⇒ Janina Hałucha - pokoje gościnne zlokalizowane są w budynku mieszkalnym położonym w niedalekiej odległości od rzeki i lasu. Obok noclegów gospodarze proponują turystom zwiedzanie okolicy pieszo lub

rowerami, wieczorami zaś wspólne ogniska z pieczeniem kielbasy. W produkty do sporządzania posiłków można zaopatrzyć się w gospodarstwie, zaś w inne artykuły spożywcze w pobliskim sklepie.

- ⇒ Michał Juzwa - budynek mieszkalny położony w miejscowości uzdrowskiej. Okolica bogata w zabytki historyczne. Nieskażona i bogata przyroda. Wypoczynek w tym gospodarstwie poleca się więc miłośnikom przyrody oraz wszystkim tym osobom które chcą poprawić stan swojego zdrowia. Oprócz noclegów gospodarz proponuje wspólne ogniska z pieczeniem kielbasy, zaś w deszczowe dni można skorzystać z podręcznej biblioteczki. Przy budynku znajduje się parking dla zmotoryzowanych.
- ⇒ Stanisław Procajło - gospodarstwo specjalizuje się w organizacji różnych imprez. Latem proponuje przejażdżki bryczkami, jazdę konną, wędkowanie we własnych stawach. Zimą gospodarz organizuje kuligi. Nie dysponuje pokojami gościnnymi.
- ⇒ Polanka Sp. z o. o. - wśród lasu położony oryginalny budynek mieszkalny. Do dyspozycji gości konie pod siodło. Zimą kwaterodawczynie urządza kuligi. Latem można pospacerować leśnymi drogami lub wziąć udział w zbiorze runa leśnego, wieczorami spędzić czas przy ognisku. W przypadku niepogody można skorzystać z gry w tenisa stołowego.
- ⇒ Barbara Ważna - gospodarstwo położone jest w bliskim sąsiedztwie uzdrowiska, w czystym środowisku naturalnym, dlatego też poleca się go turystom zamierzającym poprawić stan swojego zdrowia. W trakcie wycieczek pieszych lub rowowych można zwiedzić wiele interesujących miejsc, w jakie obfituje najbliższa okolica.
- ⇒ Weronika i Tadeusz Kurewiczowie - budynek mieszkalny położony w miejscowości uzdrowskiej. Okolica bogata w zabytki historyczne. Nieskażona i bogata przyroda. Oferuje 12 miejsc noclegowych, wraz z domkami letniskowymi.

- zalew rekreacyjny na rzece Radrużce - 3,50 ha lustra wody

- stadion sportowy - z zapleczem socjalnym, trybunami, boiskiem piłkarskim i urządzeniami lekkoatletycznymi, kortem tenisowym - w rejonie zalewu na Radrużce
- Park Zdrojowy - w dolinie rzeczki Glinianiec,

Polanka Horyniecka:

- Ośrodek Sp-ki „Amigo” prowadzący stadninę koni dla turystów oraz ośrodek żywieniowo-noclegowy dla 20 osób,

Radruż :

- Gospodarstwo agroturystyczne „Procajło” wraz ze stadniną koni dla turystów

Niwki Horynieckie

- Stadnina koni dla turystów.

Werchrata:

- Sezonowe schronisko młodzieżowe w Szkole Podstawowej - czynne w okresie wakacyjnym – 30 miejsc noclegowych.
- Ośrodek oazowy przy Parafii Werchrata – 70 miejsc noclegowych, całodobowy

W sumie baza noclegowo-żywieniowa w gminie dla potrzeb obsługi ruchu turystycznego dysponuje:

- ⇒ 263 łózkami noclegowymi
- ⇒ 350 miejscami konsumpcyjnymi.

Klasycznymi elementami turystycznymi są:

- ⇒ pieszy szlak turystyczny im. św. Brata Alberta prowadzący z Horyńca Zdroju do Narola, wytyczony w 1990 r. (oznaczony w terenie kolorem zielonym). Szlak prowadzi przez najwyższe i najciekawsze rejony Roztocza

Południowego: Dziewięcierz - Werchratę - Monastyr - kulminację Wielkiego Działu (ok. 390 mnp. m) i Jacków Ogród.

- ⇒ ścieżka przyrodniczo - kulturowa „Horyniec Zdrój - Nowiny Horynieckie" dla turystyki pieszej i rowerowej. Ścieżka posiada długość ok. 8 km i znakowana jest w terenie biało - czerwonymi kwadratami.
- ⇒ Ścieżka przyrodolecznicza „Nad Niwą” ścieżka w kształcie pętli o długości 3,5 km. Zaczyna się i kończy w miejscu ogniskowym za „Uzdrowiskiem Horyniec-Zdrój Sp. z o.o.

Lecznictwo uzdrowiskowe

Początki zorganizowanej działalności uzdrowiskowej w Horyńcu-Zdroju można datować na koniec XIX w. W 1928 r. ostatni właściciel dóbr horynieckich Stanisław Karłowski uruchomił nowy zakład zdrojowy, który dziennie świadczył ok. 500 zabiegów dla kuracjuszy (szczególnie popularny wśród ludności żydowskiej). Po zniszczeniach UPA z okresu II wojny światowej uzdrowisko popadło w zapomnienie do początku lat 60-tych. Od tego okresu baza lecznicza uzdrowiska systematycznie się powiększa:

1962 r. - wybudowano nowy zakład zdrojowy tzw. łazienki - rozebrane w 2000 r.

1968 r. - otwarto sanatorium Metalowiec w byłym zespole pałacowo - parkowym Ponińskich. Obecnie sanatorium prywatne „Bajka”.

1977 r. - otwarto nowoczesne sanatorium Rolnik

1994 r. - otwarto Centrum Rehabilitacji Rolników (Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) - nowe sanatorium dobudowane do sanatorium Rolnik. 1998 r. – przekazano do użytku nowy zakład przyrodniczy przystosowany do obsługi całej przyszłej Dzielnicy Lecznictwa Uzdrowiskowego w Horyńcu-Zdroju.

Uzdrowisko Horyniec-Zdrój z racji usytuowania na mapie kraju, należało do mniej znanych uzdrowisk polskich. Stan ten w ostatnich latach zaczął ulegać stopniowej zmianie, ponieważ:

- uzdrowisko prezentuje nieliczny w kraju typ uzdrowiska nizinnego
- bazuje na bogatych zasobach doskonałej jakości lokalnych surowcach leczniczych takich jak siarczkowe wody mineralne i borowina,
- w rejonie uzdrowiska korzystnie kształtują się warunki klimatyczne - zwłaszcza

insolacyjne, wyrażające się m.in. dużą liczbą dni pogodnych (średnio 50 w roku) i rocznym nasłonecznieniem (ok. 1600 godzin).

Uzdrowisko nasze zaliczane jest do typu nizinnego z racji wyniesienia ponad poziom morza - ok. 240 m. Waler uzdrowiska nizinnego charakteryzuje się na tym, że jest mniej bodźcowy od klimatu uzdrowisk górskich i podgórskich. Większość mieszkańców Polski żyje w strefie klimatu nizinnego i jest lepiej do niego przystosowana.

Podstawowy profil leczniczy uzdrowiska to choroby reumatyczne, schorzenia układu ruchu oraz niektóre choroby dermatologiczne i ginekologiczne.

Do roku 1973 Horyniec – Zdrój był uzdrowiskiem regionalnym - od tego roku wszedł w skład ogólnopolskiego zjednoczenia PP Uzdrowiska Polskie. Status uzdrowiska uzyskał na mocy Uchwały Nr 11/17/76 b. WRN Przemyśl z dnia 23.06.1976 r. (Dz. U. Woj. Przem. Nr 1 poz.2). Aktualnie funkcje PP Uzdrowisko Horyniec przejęła spółka z o.o. Uzdrowisko Horyniec – Zdrój.

Gospodarka rolna

Do początku lat 90-tych w rolnictwie gminy występowały 4 podmioty gospodarcze:

- ❖ Kombinat Rolno-Przemysłowy Igloopol,
- ❖ Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Nowiny Horynieckie,
- ❖ Rolnictwo indywidualne,
- ❖ 3 leśnictwa.

Rolnictwo uspołecznione reprezentowane przez KRP Igloopol i RSP Nowiny Horynieckie, odgrywało rolę dominującą gospodarując na powierzchni ponad 4000 ha, tj. ok. 60% ogólnego areálu gruntów rolnych. Rolnictwo indywidualne obejmowało 910 gospodarstw (ówcześnie gospodarstwo liczone powyżej 0,5 ha - aktualnie od 1,0 ha) o średniej powierzchni ok. 3,60 ha. Po przeobrażeniach gospodarczych na początku lat 90-tych i przejęciu majątku KRP Igloopol przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa (AWRSP) obecnie ANR, aktualna struktura własnościowa gruntów rolnych w gminie, przedstawia się następująco:

Tabela 5 Właściciele gruntów rolnych w gminie Horyniec - Zdrój

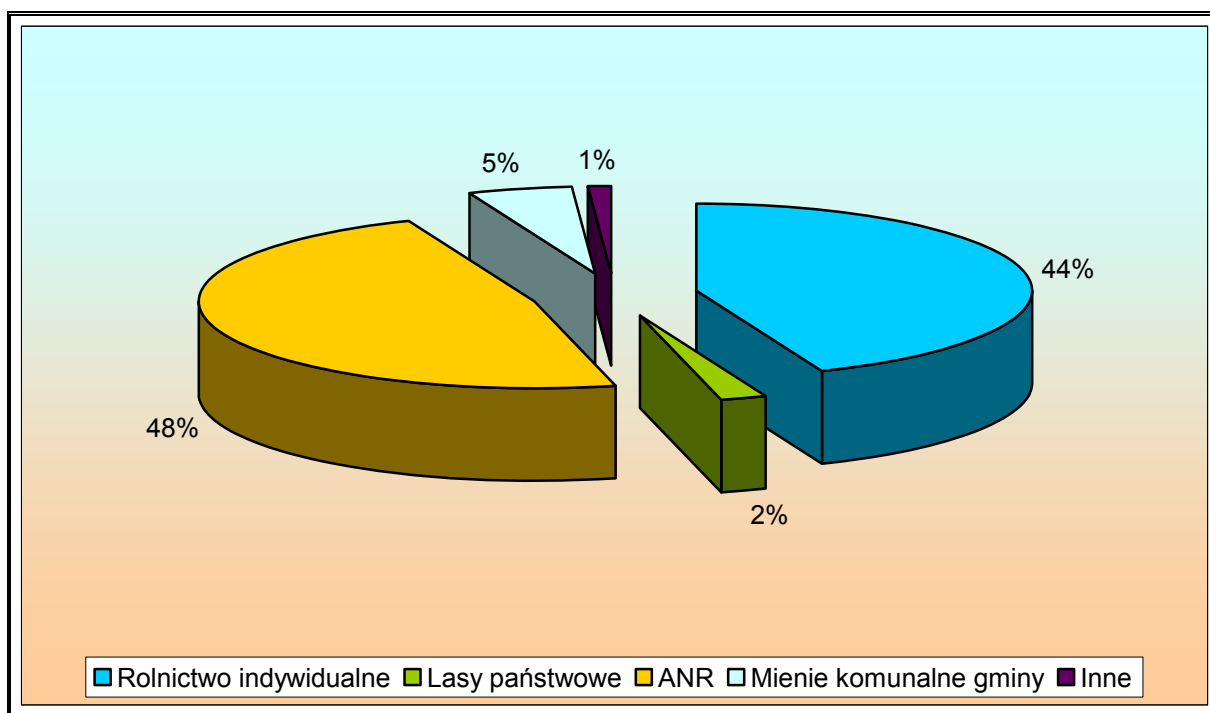
Lp	Właściciele gruntów ornych	Powierzchnia w ha	[%]
1	Rolnictwo indywidualne i inne osoby fizyczne	3 288	44,3
2	ANR	3 551	47,9
3	Mienie komunalne gminy	339	4,6
4	Lasy Państwowe (nadleśnictwa)	179	2,4
5	Inne	58	0,8
Ogółem		7 418	100

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Powszechnego Spisu z 2002 r.

Z ogólnej powierzchni gruntów rolnych około 10% gruntów prywatnych i 30% gruntów dzierżawionych od ANR jest odłogowanych. Aktualnie rolnictwo indywidualne stanowi jedyną formę własnościową rolnictwa w gminie.

Rysunek 4 Właściciele gruntów ornych w Gminie Horyniec-Zdrój

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Powszechnego Spisu z 2002 r.

Podsumowując istniejącą strukturę agrarną gruntów na terenie gminy, można stwierdzić, że:

- ❖ 1.082 użytkowników drobnych działek o pow. do 1,0 ha w ogóle nie spełnia kryterium powierzchniowego dla gospodarstw rolnych, określonego na poziomie 1 ha (poprzednie minimum dla gospodarstw rolnych w latach 80 - tych określone było na poziomie 0,5 ha),
- ❖ właściciele drobnych działek o powierzchni do 1,0 ha stanowią 60% ogółu użytkowników gruntów rolnych,
- ❖ z gospodarstw spełniających normatywne minimum 1,0 ha aż 25% gospodarstw nie przekracza 2,0 ha, a 65% zamyka się w areale do 5,0 ha,
- ❖ zaledwie 6% gospodarstw rolnych przekracza areal 10 ha.

Z rozdrobnienia struktury agrarnej gminy wynika szereg aspektów społeczno-ekonomicznych:

- ❖ tradycyjny - wielokierunkowy profil produkcji rolnej gospodarstw nastawionych na samokonsumpcję,

- ❖ nadwyżka siły roboczej (ukryte bezrobocie) - szczególnie po zwolnieniach w latach 90-tych dużej grupy rolników dwuzawodowców.

Działalność gospodarcza małych i średnich przedsiębiorstw

Na terenie gminy nie działają podmioty gospodarcze znaczące w skali kraju lub województwa. Zaliczyć je można do małych i bardzo małych.

Specyfikę podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy przybliżają zamieszczone poniżej tabele:

Tabela 6 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własności w latach 2003 i 2006 na terenie gminy Horyniec-Zdrój

Sektor	Własność	Gmina Horyniec-Zdrój				Powiat lubaczowski		Gmina na tle powiat	
		Liczba		[%] udział w gminie		Liczba		[%]	
		2003	2006	2003	2006	2003	2006	2003	2006
Publiczny	Państwowa	2	3	1,3	1,5	31	45	6,4	6,6
	Prywatna	10	10	6,7	5,0	104	139	9,6	7,2
Prywatny	Krajowa	138	187	92	92,6	1963	2447	7	7,6
	Zagraniczna	0	2	0	1	3	8	0	25
Ogółem		150	202	100	100	2101	2659	7,1	7,6

Źródło: Opracowanie własne na podst. Roczniki Statystyczne Województwa Podkarpackiego 2003, 2006

Tabela 7 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych sekcji w latach 2003 i 2006 na terenie gminy Horyniec-Zdrój

Sekcja	Gmina Horyniec-Zdrój				Powiat lubaczowski		Gmina na tle powiatu	
	Liczba		[%] udział w gminie		Liczba		[%]	
	2003	2006	2003	2006	2003	2006	2003	2006
Przemysł	15	9	12,7	6,3	241	235	6,2	3,8
Budownictwo	14	27	11,9	18,8	195	282	7,2	9,6
Handel i naprawy	56	71	47,4	49,3	857	853	6,5	8,3
Transport	5	5	4,2	4,2	99	132	5,0	3,8
Obsługa nieruchomości	10	12	8,5	8,3	147	239	6,8	5,0
Edukacja	4	4	3,4	3,4	70	70	5,7	5,7
Ochrona zdrowia i opieka soc.	14	16	11,9	11,1	124	128	11,3	12,5
Ogółem:	118	144	100,0	100,0	1733	1939	6,8	7,4

Źródło: Opracowanie własne na podst. Roczniki Statystyczne Województwa Podkarpackiego 2003, 2006

Analiza przytoczonych w powyższych zestawieniach danych prowadzi do następujących konkluzji:

- ❖ Zdecydowany prym w gminie wiodą podmioty prywatne, które stanowią ponad 90% ogółu zarejestrowanych podmiotów,
- ❖ Podmioty gospodarcze gminy Horyniec-Zdrój stanowią ok. 7% ogółu podmiotów zarejestrowanych na terenie powiatu lubaczowskiego. Wielkość ta jest zbieżna z liczbą podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w innych gminach powiatu (z wyjątkiem ośrodka miejskiego Lubaczów skupiającego ponad 40% ogółu podmiotów powiatu),
- ❖ Zdecydowanie przewodzą pod względem branżowym handel i usługi, grupujące blisko 50% wszystkich podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy oraz lecznictwo uzdrowiskowe z uwagi na wielkość zatrudnienia.
- ❖ Największy wzrost w gminie zanotowała branża budowniczy (wzrost o prawie 100%)

2.2 Strategiczne kierunki rozwoju Gminy Horyniec-Zdrój

Strategia Rozwoju Gminy ma charakter długookresowy. Przyjęty horyzont czasowy 2005-2013 nawiązuje do Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego, Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego oraz do modelu średniookresowego programowania przyjętego dla funduszy strukturalnych i polityki rozwoju regionalnego w Unii Europejskiej.

Strategia rozwoju Gminy jest to koncepcja systemowego działania mająca na celu sformułowanie długookresowych celów rozwoju i ich modyfikacji w zależności od zachodzących zmian w jej otoczeniu, określeniu zasobów i środków niezbędnych do realizacji tych działań oraz sposobów postępowania zapewniających optymalne ich rozmieszczenie i wykorzystanie w celu elastycznego reagowania na zmieniające się otoczenie i zapewnienie mieszkańcom korzystnych warunków egzystencji i rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Horyniec – Zdrój w powiązaniu z Planem Rozwoju Lokalnego będzie podstawą do opracowania przedsięwzięć rozwojowych, zadań inwestycyjnych oraz uzyskania dotacji z funduszy strukturalnych w ramach ZPORR.

Prace nad Strategią Rozwoju Gminy Horyniec – Zdrój trwały od marca 2004 r. Warsztaty strategiczne odbyły się w kwietniu 2004 roku z udziałem przedstawicieli społeczności naszej gminy - Wójta, pracowników Urzędu Gminy, oraz liderów społeczności lokalnej. W pierwszej części były one poświęcone podsumowaniu diagnozy stanu Gminy, w podziale na poszczególne aspekty życia. Analiza zgromadzonych danych pozwoliła na zidentyfikowanie zarówno silnych stron Gminy, jak i pewnych braków czy problemów, które zostały omówione i uzupełnione w trakcie plenarnej dyskusji. Stały się one podstawą procesu planistycznego, bowiem silne strony są tymi cechami, na których należy bazować planując dalszy rozwój Gminy. Z kolei usunięcie bądź zniwelowanie braków (słabych stron) i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy.

Dokument składa się z dwóch części. Część pierwsza – diagnostyczna, podsumowana analizą SWOT, zbudowana została w układzie wyzwań rozwojowych, którym musi sprostać gmina. Część druga – właściwa strategia, zawiera rozstrzygnięcia strategiczne, na które składają się priorytety rozwoju, cele strategiczne i kierunki działań. Zamknięciem dokumentu jest monitoring.

Cele strategiczne zawarte w strategii rozwoju gminy podzielone zostały na obszary działania:

1. Infrastruktura techniczna
 - ❖ Rozbudowa infrastruktury gminnej.
 - ❖ Lepsze warunki życia mieszkańców.
 - ❖ Rozwinięcie infrastruktury społeczeństwa informacyjnego.
2. Rozwój gospodarczy
 - ❖ Restrukturyzacja rolnictwa
 - ❖ Poszukiwanie rynków zbytu dla produktów rolnych wytworzonych na terenie gminy.
 - ❖ Rozwój przedsiębiorczości.
 - ❖ Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych organizujących produkcję oraz rozszerzających bazę lecznictwa uzdrowiskowego.
 - ❖ Aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu gospodarczym.
3. Rozwój ochrony środowiska
 - ❖ Rozbudowa infrastruktury dla zapewnienia dobrego stanu środowiska naturalnego.
 - ❖ Uporządkowanie gospodarki odpadami.
4. Rozwój społeczny i kultura
 - ❖ Rozwinięta strefa społeczna.
 - ❖ Wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży.
 - ❖ Tworzenie centrów kulturalnych i sportowych.
 - ❖ Promowanie szczególnie zdolnej młodzieży.
 - ❖ Wzrost poziomu życia mieszkańców.
5. Rozwój turystyki i rekreacji
 - ❖ Wykorzystywanie walorów turystycznych, przyrodniczych i leczniczych.
 - ❖ Rozwój turystyki oraz standardu świadczonych usług.

Gminna Strategia Rozwoju w większości pokrywa się ze strategią rozwoju powiatu, która pisana była na podstawie strategii województwa podkarpackiego.

Celem głównym strategii wojewódzkiej jest podniesienie krajowej i międzynarodowej konkurencyjności gospodarki regionu poprzez wzrost jej innowacyjności, a tym samym efektywności, która stworzy warunki do zwiększenia zatrudnienia oraz

wzrostu dochodów i poziomu życia ludności. Władze wojewódzkie uznały, że droga realizacji celu wiedzie poprzez:

- ❖ Utrzymanie gospodarki regionu na ścieżce dynamicznego wzrostu gospodarczego,
- ❖ podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstw, podmiotów gospodarczych, instytucji,
- ❖ rozwój rynku pracy,
- ❖ nasilanie powiązań gospodarczych, społecznych i kulturowych przestrzeni wewnątrz regionalnej z różnymi kategoriami otoczenia (światowe, europejskie, krajowe, ponadregionalne).

Umożliwi to podniesienie międzynarodowej i krajowej konkurencyjności gospodarki regionu poprzez:

- ❖ wzrost jej innowacyjności, a tym samym efektywności, która tworzyć będzie warunki do zwiększenia zatrudnienia,
- ❖ wzrost dochodów gospodarstw domowych i poziomu życia ludności.

Prowadzić to będzie do poprawy jakości życia społeczności regionu podkarpackiego poprzez:

- ❖ stopniowe zwiększanie zasobów finansowych, kapitałowych i intelektualnych społeczeństwa,
- ❖ rozwijanie powiązań z otoczeniem regionalnym,
- ❖ intensyfikowanie wykorzystania wewnętrznych zasobów oraz wykreowanych nowych zasobów potencjalnych,
- ❖ ograniczanie zarysowującej się tendencji marginalizacji regionu w przestrzeni europejskiej.

2.3 System pomocy społecznej w Gminie Horyniec-Zdrój

Według ustawy o pomocy społecznej pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art. 2. 1). Pomoc społeczna

wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 3. 1). Ustawa o pomocy społecznej stwierdza, że udziela się pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: 1) ubóstwa; 2) sieroctwa; 3) bezdomności; 4) bezrobocia; 5) niepełnosprawności; 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby; 7) przemocy w rodzinie; 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze; 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy; 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; 13) alkoholizmu lub narkomanii; 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zadania z zakresu pomocy społecznej na rzecz mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem odpowiednich działów i komórek organizacyjnych takich jak:

Dział Pomocy Środowiskowej, Świadczeń i Usług

Do zadań Działu należy: przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, prowadzenie pracy socjalnej, kompletowanie dokumentów oraz podejmowanie innych niezbędnych czynności związanych ze świadczeniami różnych form pomocy, aktywizowanie społeczeństwa lokalnego w ramach różnych programów, inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich, promowanie działań wolontarystycznych, współpraca z lokalnymi instytucjami i organizacjami społecznymi w tym pozarządowymi oraz kościelnymi, wydawanie decyzji w sprawach przyznania bądź odmowy świadczeń, sporządzanie bilansu potrzeb oraz sprawowanie nadzoru nad prawidłowym wykorzystaniem budżetu.

Dział Dodatków Mieszkaniowych

Zadaniem, którego jest kompletowanie i opracowywanie dokumentacji oraz decyzji dot. przyznania dodatków mieszkaniowych, sporządzanie bilansu potrzeb środków finansowych na dodatki mieszkaniowe oraz analiza obciążeń mieszkaniowych na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.

Dział Świadczeń Rodzinnych

Dział, ten zajmuje się przyjmowaniem wniosków, wydawaniem decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych oraz sporządzaniem bilansu potrzeb środków finansowych na realizację zadań. Dział istnieje od 1 maja 2004 roku.

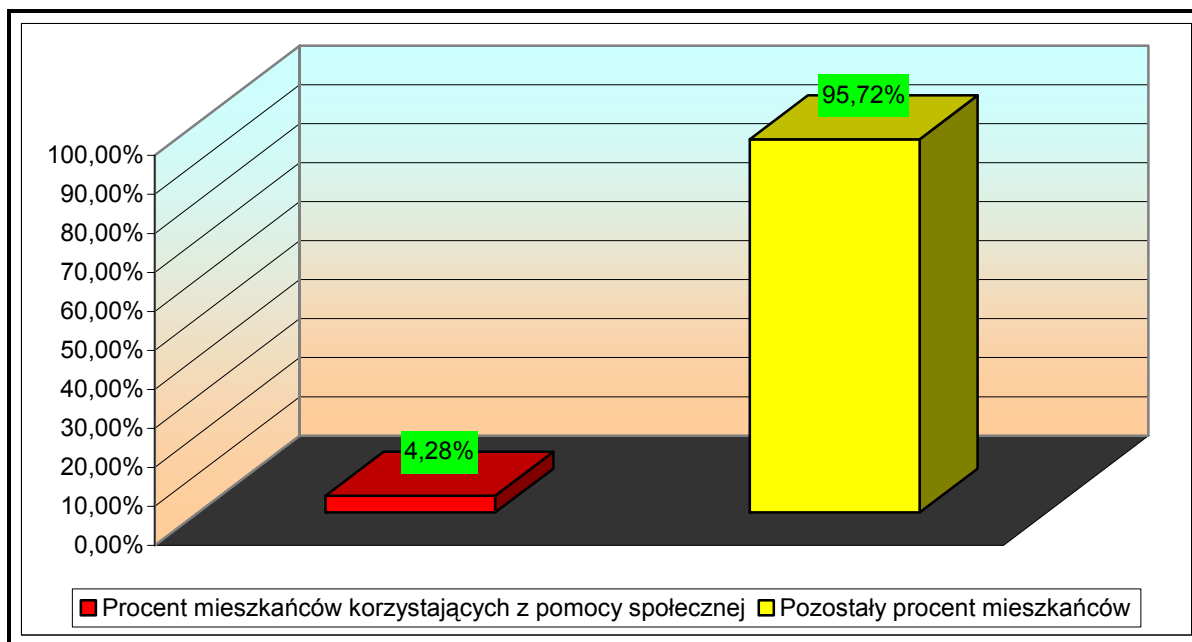
POMOC ŚRODOWISKOWA

Charakterystyka klientów pomocy społecznej

W 2007 r. z pomocy finansowej i pomocy w formie pracy socjalnej skorzystało 223 osoby.

W odniesieniu do ogólnej liczby mieszkańców, liczba osób korzystająca z pomocy społecznej stanowiła 4,28%.

Rysunek 5 *Procentowy udział osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój w 2007 r.*

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

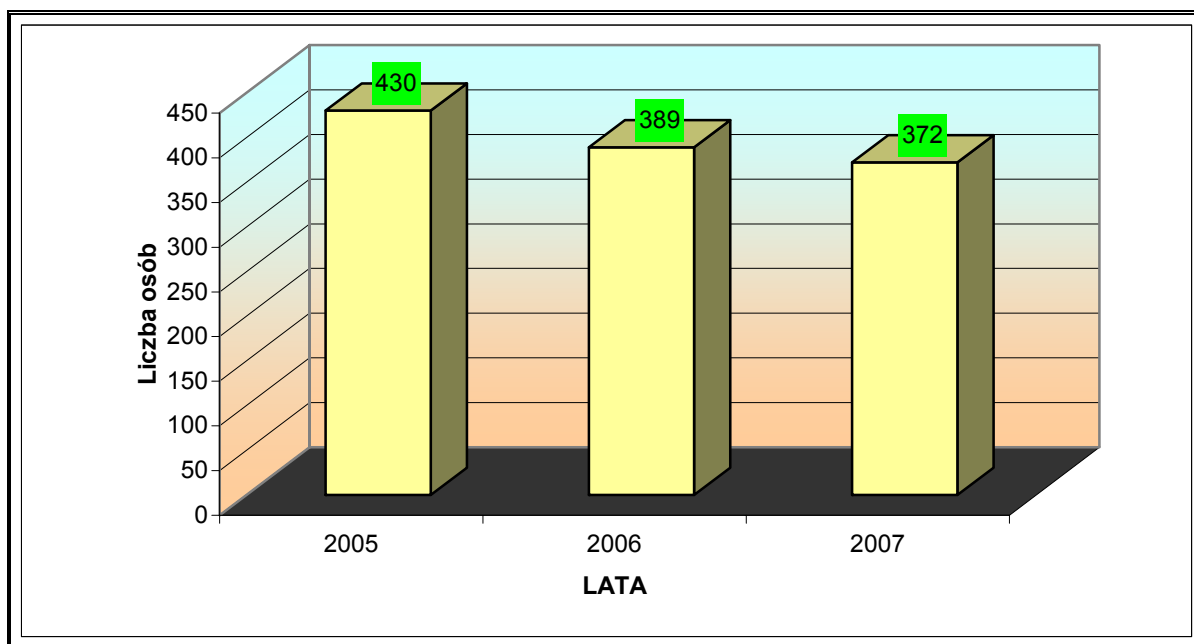

Tabela 8 *Liczba osób objętych pomocą materialną w latach 2005-2007 w Gminie Horyniec-Zdrój*

ROK	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej
2005	430
2006	389
2007	372

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Rysunek 6 *Liczba osób objętych pomocą materialną w latach 2005-2007 w Gminie Horyniec-Zdrój*

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Liczba osób objętych pomocą materialną zmniejszyła się w wyniku zmian ustawowych oraz w związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej, wiele osób znalazło pracę za granicą, a co za tym idzie polepszyła się ich sytuacja materialna.

Tabela 9 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2005-2007 w Gminie Horyniec-Zdrój

Wyszczególnienie	2005	2006	2007
Ogółem liczba rodzin	202	193	188
Osoby samotne	23	33	27
Gospodarstwa dwuosobowe	14	11	13
Gospodarstwa trzyosobowe	21	39	19
Gospodarstwa czteroosobowe	50	31	45
Gospodarstwa pięcioosobowe	59	33	51
Gospodarstwa sześcioosobowe i więcej	70	106	68
Rodziny z dziećmi ogółem	167	147	153
Rodziny niepełne	28	32	30
Rodziny emerytów i rencistów	47	44	44

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Zauważalny jest spadek rodzin korzystających z pomocy społecznej natomiast wzrasta liczba osób samotnych, co może świadczyć o ich ubóstwie lub ich wykluczeniu społecznym.

Tabela 10 Powody przyznania pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji	Liczba Rodzin		
	2005	2006	2007
Ubóstwo	150	100	66
Sieroctwo	1	0	1
Bezdomność	2	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	24	23	22

Bezrobocie	142	138	137
Niepełnosprawność	39	41	40
Długotrwała lub ciężka choroba	24	32	48
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym:	60	68	69
Rodziny niepełne	15	32	28
Rodziny wielodzietne	45	36	44
Przemoc w rodzinie	5	0	0
Alkoholizm	23	26	27
Narkomania	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Uzupełnieniem tych różnych przyczyn przyznawania pomocy jest występowanie kilku zjawisk naraz w tym ubóstwa. W 2007 r. dominującym problemem powodującym zgłaszanie się o pomoc jest bezrobocie, które dotyczyło - 137 osób, czyli 36% ogółu klientów Ośrodka. Niedostateczna ilość pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia, niepełnosprawność, długotrwała choroba, uzależnienia decydują o wysokiej liczbie klientów pozostających bez pracy i one stały się problemami dominującymi. Kolejnym powodem przyznania pomocy jest bezradność w sprawach opiekuńczych – 69 osób (18,2%) oraz ubóstwo – 66 osób (17,4%). Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, ochrona macierzyństwa, alkoholizm są problemami towarzyszącymi tym zjawiskom, które uplasowały się na czele, czyli bezrobociu, niepełnosprawności. Często ludzie nie

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Horyniec-Zdrój

przyznają się do swoich uzależnień lub bezradności – nie radzenia sobie z problemami życia codziennego a co za tym idzie nie utożsamiają się z takimi problemami. Problemy w rodzinach nakładają się, a pracownicy wykazują to, co jest udokumentowane np. bezrobocie. Zwrócić należy uwagę, że jedna rodzina korzystała z pomocy nie tylko z jednego problemu. Pod pojęciem wykluczenia należy rozumieć: brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a szczególności dla osób ubogich.

Środowiska zgłaszające się o pomoc w latach 2005-2007 były objęte różnymi formami pomocy materialnej i rzeczowej.

Zadania własne

Udzielono pomocy w następujących formach:

Tabela 11 Zasiłki celowe i w naturze

Rok	2005	2006	2007
Liczba osób	118	265	81

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Zasiłki te zostały udzielone na zakup żywności, opału, odzieży, przyborów szkolnych, leków, na częściowe pokrycie kosztów leczenia itp. w zależności od potrzeb osób ubiegających się o pomoc.

Tabela 12 Zasiłki okresowe.

Rok	2005	2006	2007
Liczba osób	96	92	77

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Tabela 13 Pomoc w postaci posiłku-dożywianie dzieci w stołówkach szkolnych

Rok	2005	2006	2007
Liczba osób	254	243	231

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Zadania zlecone

W zakresie zadań zleconych udzielono pomocy w formie przyznania zasiłków stałych.

Tabela 14 Zasiłki stałe

Rok	2005	2006	2007
Liczba osób	14	15	12

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Tabela 15 Koszt świadczeń pomocy społecznej w latach 2005-2007 w Gminie Horyniec-Zdrój.

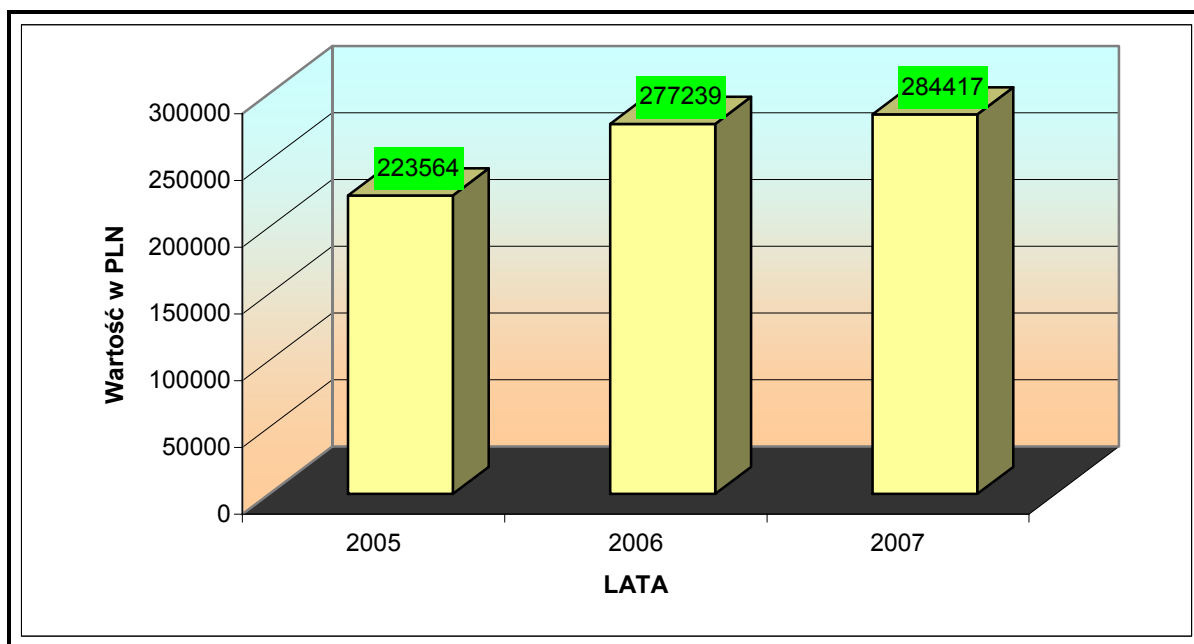
Wyszczególnienie	LATA		
	2005	2006	2007
Koszty świadczeń pomocy ogółem	223 564	277 239	284 417
w tym:			
w ramach zadań własnych	185 944	240 213	237 326
w ramach zadań zleconych	37 620	37 036	47 091

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Z danych wynika, że w 2007 r. w porównaniu z latami 2005 i 2006r. w ramach zadań zleconych koszt świadczeń pomocy w bardzo dużym stopniu się zwiększył.

Rysunek 7 Koszt świadczeń pomocy społecznej w latach 2005-2007 w Gminie Horyniec-Zdrój.

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

DODATKI MIESZKANIOWE

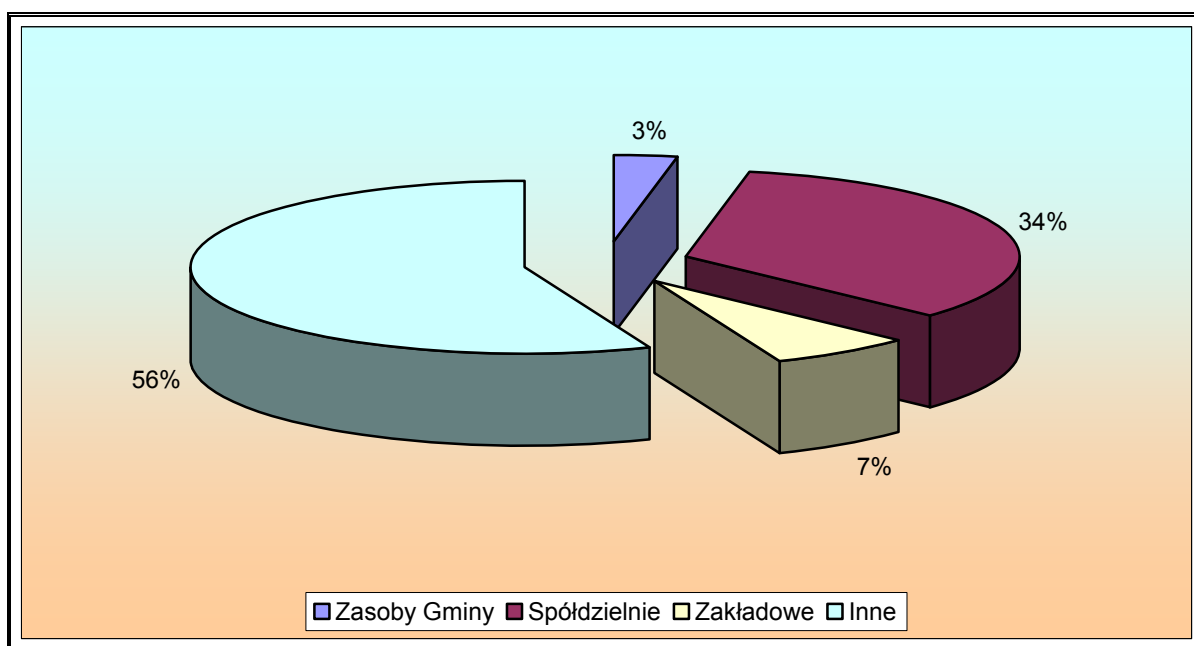
W 2007 roku z pomocy materialnej w formie dodatków mieszkaniowych skorzystało 73 osób w tym:

⇒ Zasób gminny	- 2 rodziny	2 751 zł
⇒ Spółdzielnie	- 22 rodziny	30 509 zł
⇒ Zakładowe	- 3 rodziny	6 404 zł
⇒ Inne (domy prywatne)	- 46 rodziny	49 438 zł
⇒ Ogółem	- 73 rodziny	89 102 zł

Średnia kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego w 2007 roku wyniosła 106,07 zł. Ilość wydanych decyzji-145.

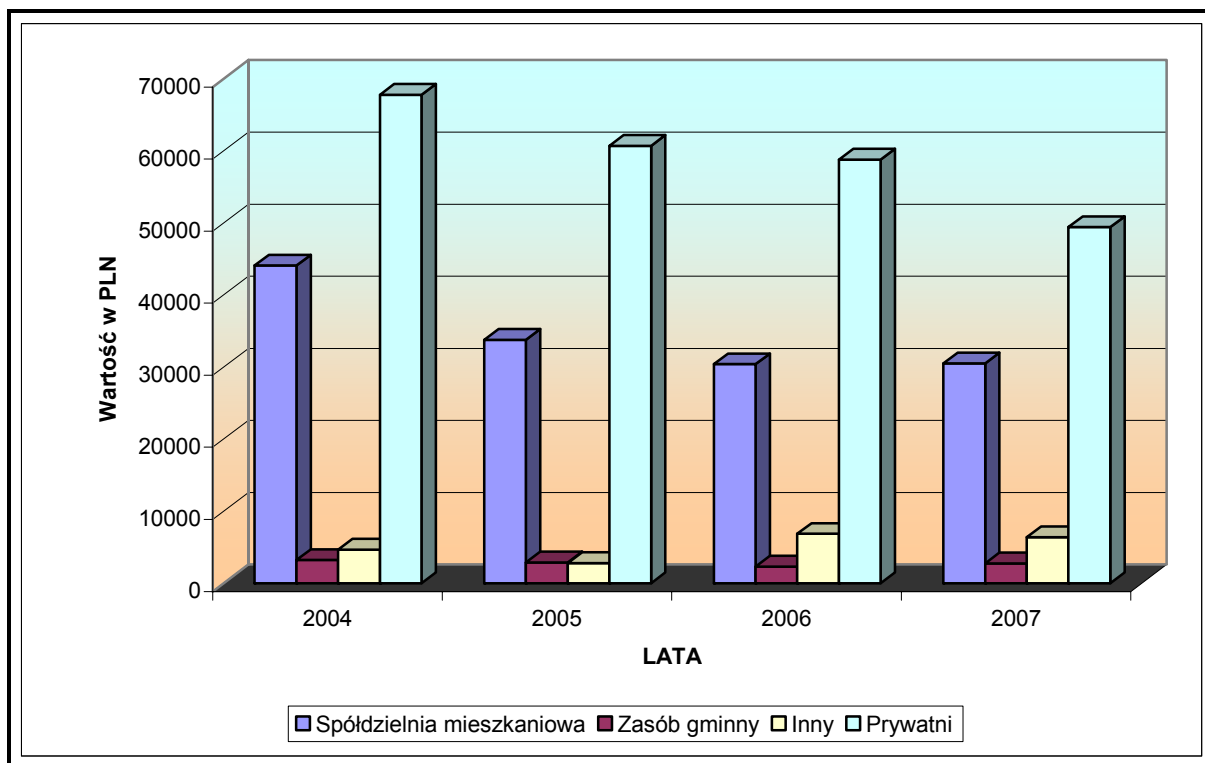
Rysunek 8 Procentowy udział lokali, do których wypłacane były dodatki mieszkaniowe w 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Rysunek 9 Porównanie wykonania dodatków mieszkaniowych w latach 2004-2007 w Gminie Horyniec-Zdrój.

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju

Z danych wynika, że największa liczba rodzin korzystała z dodatków mieszkaniowych z mieszkań prywatnych. W 2007 roku zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy w wyniku zmian ustawowych oraz wprowadzenie przeprowadzania wywiadu środowiskowego w większości rodzin.

2.4 Źródła podstawowych problemów społecznych i ich identyfikacja

2.4.1 Kwestia mieszkaniowa

Zgodnie z ustawą o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy, przez pojęcie lokalu socjalnego należy rozumieć lokal nadający się do zamieszkania

ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5 m², a w wypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10 m², przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie. Na terenie Gminy Horyniec-Zdrój przeważają prywatne budynki jednorodzinne, wielorodzinne w miejscowościach po byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych (Horyniec-Zdrój, Radruż, Podemsczyzna, Dziewięcierz, Niwki Horynieckie, Monasterz), oraz wielorodzinny CRR KRUS (Horyniec-Zdrój), komunalne lokale mieszkalne w Horyńcu-Zdroju (Horyniec-Zdrój przy ul. Wojska Polskiego oraz w Radrużu–Szkola).

Praktycznie gmina posiada tylko jeden budynek socjalny o 3 pomieszczeniach, który zlokalizowany jest w Horyńcu-Zdroju, przy ul. Zdrojowej.

2.4.2 System opieki zdrowotnej

Gminę Horyniec-Zdrój obsługują 2 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, mieszczące się w ośrodku gminnym, zapewniając pełną opiekę zdrowotną otwartą. Natomiast lecnictwem zamkniętym gmina jest objęta przez Szpital Powiatowy w Lubaczowie. Podobnie wygląda sprawa Pogotowia Ratunkowego, które również zlokalizowane jest w Lubaczowie. Ze specjalistycznych usług medycznych mieszkańcy gminy korzystają w Przychodniach w Lubaczowie, Jarosławiu, Przeworsku, Przemyśle oraz Rzeszowie. Na terenie gminy działa także Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „OSTOJA” w Podemsczyźnie, świadczący usługi w zakresie rekonwalescencji poszpitalnej ciężkich przypadków chorobowych.

Ponadto działają 3 sanatoria specjalizujące się w kierunku leczenia chorób reumatycznych, zwyrodnieniowych i pourazowych na bazie miejscowych zasobów naturalnej borowiny oraz wód siarczkowych. Swoje usługi świadczą także ambulatoryjnie, a więc dla osób mieszkających poza sanatoriami, oraz badania analityczne.

Sytuacją zdrowotną pacjentów zajmują się również pielęgniarki środowiskowe, które odwiedzają swoich podopiecznych w miejscu zamieszkania i współpracują z

Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju.

Na terenie gminy funkcjonuje również Medycyna Szkolna, którą prowadzi jeden z funkcjonujących NZOZów.

2.4.3 Edukacja i opieka nad dzieckiem

Jedną z kluczowych zmian po 1989/90 roku było rozpoczęcie edukacji na szczeblu wyższym, przez coraz liczniejsze grono osób. Wykształcenie uznano za sposób na ograniczenie bezrobocia. Miejscowe władze dokładają wszelkich starań, aby kształcenie na poziomie przedszkolnym, podstawowym oraz gimnazjalnym, w najwyższym stopniu rozwijało intelektualnie uczniów: stanowiło solidną podstawę do dalszej nauki. Zależy nam, aby społeczność horyniecka była bardzo dobrze wykształcona.

Szkoły i placówki

Na terenie gminy Horyniec-Zdrój funkcjonują trzy punkty przedszkolne posiadające w sumie cztery oddziały i skupiające 52 uczniów i zatrudniających 4 nauczycieli. Przy trzech szkołach podstawowych znajdują się cztery oddziały zerowe skupiające 55 uczniów. W trzech szkołach podstawowych funkcjonuje 21 oddziałów skupiających 344 uczniów. Na terenie gminy funkcjonuje jedno gimnazjum posiadające 9 oddziałów i skupiające 215 uczniów. Szczegółowo zasoby ludzkie przedstawione są w tabeli 16.

Infrastruktura

Łącznie we wszystkich szkołach jest 35 sal lekcyjnych i 5 pracowni komputerowych. Szkoły posiadają trzy sale gimnastyczne oraz jedną wspólną posiadają gimnazjum wespół ze szkołą podstawową. Przy szkołach podstawowych

zorganizowano trzy boiska szkolne przystosowane do gier zespołowych. We wszystkich placówkach oświatowych znajduje się łącznie 4 biblioteki z czego dwie wyposażone są w stanowiska komputerowe. Infrastruktura jest przedstawiona w tabeli 17.

Tabela 16 Struktura szkół na terenie gminy Horyniec-Zdrój stan na 09.2008

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów niepełnosprawnych	Liczba uczniów dowożonych	Liczba nauczycieli					Liczba nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego				Zatrudnieni w obsłudze szkół			Dożywianie	
					Liczba nauczycieli ogółem	w przeliczeniu na etaty	pełnozatrudnionych	niepełnozatrudnionych	niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na etaty	Stażysty	Kontraktowi	Mianowani	Dyplomowani	Ogółem pracownicy obsługi	w przeliczeniu na pełne etaty	w tym: pełnozatrudnieni	Ogółem	Refundacja
Szkoła Podstawowa w Horyńcu-Zdroju	12	254	4	80	28	23,22	20	6	3,22	0,56	3,66	13,00	6,00	12	12	12	170	62
Szkoła Podstawowa w Nowym Bruśnie	4	45	0	2	9	7,06	6	3	3,53	0,00	0,56	1,50	5,00	5	3,25	1	43	17
Szkoła Podstawowa w Werchracie	5	40	1	20	8	6,39	5	3	1,33	0,00	1,50	1,89	3,00	5	3,75	0	34	17
Oddziały zerowe SP Horyniec-Zdrój	2	37	0	18	2	2,09	2	0	0	0,09		2,00					10	5
Oddziały zerowe SP Nowe Brusno	1	5	0	0	1	1,00	1	0	0		1,00						5	2
Oddziały zerowe SP Werchrata	1	13	1	3	1	1,00	1	0	0			1,00					8	5
Gimnazjum	9	215	4	110	21	17,56	14	7	1,56	1,39	5,78	4,39	6,00	8	7,5	7	140	73
Razem	34	609	10	233	70	58,32	49	19	9,64	2,04	12,50	23,78	20,00	30	26,5	20	410	181
Punkty przedszkolne Horyniec-Zdrój	2	32	0	x	2													
Punkt przedszkolny w Nowym Bruśnie	1	9	0	x	1													
Punkt przedszkolny w Werchracie	1	11	0	x	1													

Źródło Opracowanie własne na podstawie danych z GZEAS

Tabela 17 Infrastruktura w szkołach na terenie gminy Horyniec-Zdrój stan na 09.2008 r

Wyszczególnienie	Liczba sal lekcyjnych	Pracowni komputerowych	Liczba komputerów	Liczba bibliotek	Liczba komputerów w bibliotekach	Liczba świetlic	Liczba sal sportowych	Liczba boisk	Liczba gabinetów lekarskich	Kuchnia	Stołówka
Gimnazjum w Horyńcu-Zdroju	10	1***	30	1	4	1	2	1	1	1	1
Szkoła Podstawowa w Horyńcu-Zdroju	13	2	35	1	3	1				1	1
Szkoła Podstawowa w Nowym Bruśnie	6	1	15	1	0	0	1*	1	0	1**	0
Szkoła Podstawowa w Werchracie	6	1	11	1	0	1	1*	1	1	1**	0

* - salki sportowe zastępcze

** - przygotowanie 2 śniadań

*** - połączone 2 pracownie komputerowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GZEAS.

Wyniki w nauce

W roku 2007 szkoły podstawowe z terenu gminy Horyniec-Zdrój uzyskały średnio 27,09 punktów ze sprawdzianu kończącego naukę. Był to wynik o ponad dwa punkty lepszy od wyniku uzyskanego w powiecie (25,03 pkt) oraz wynik lepszy o ponad punkt od wyników uzyskanych w województwie podkarpackim (26,05). Gimnazjum w Horyńcu-Zdroju uzyskało z egzaminów gimnazjalnych z części humanistycznej 32,99 pkt co było wynikiem lepszym od uzyskanego w powiecie o 0,87 pkt, natomiast wyniki uzyskane z części matematyczno-przyrodniczej były o prawie 2,5 pkt słabsze (24,6 pkt) o wyników uzyskanych w powiecie lubaczowskim.

Tabela 18 Porównanie wyników egzaminów końcowych w szkołach i gimnazjach

Rok 2007			
	Gmina	Powiat	Województwo
Szkoła Podstawowa	27,09	25,03	26,05
Gimnazjum			
Cz. Humanistyczna	32,99	33,86	-
Cz. Matematyczno przyrodnicza	24,6	27,08	-

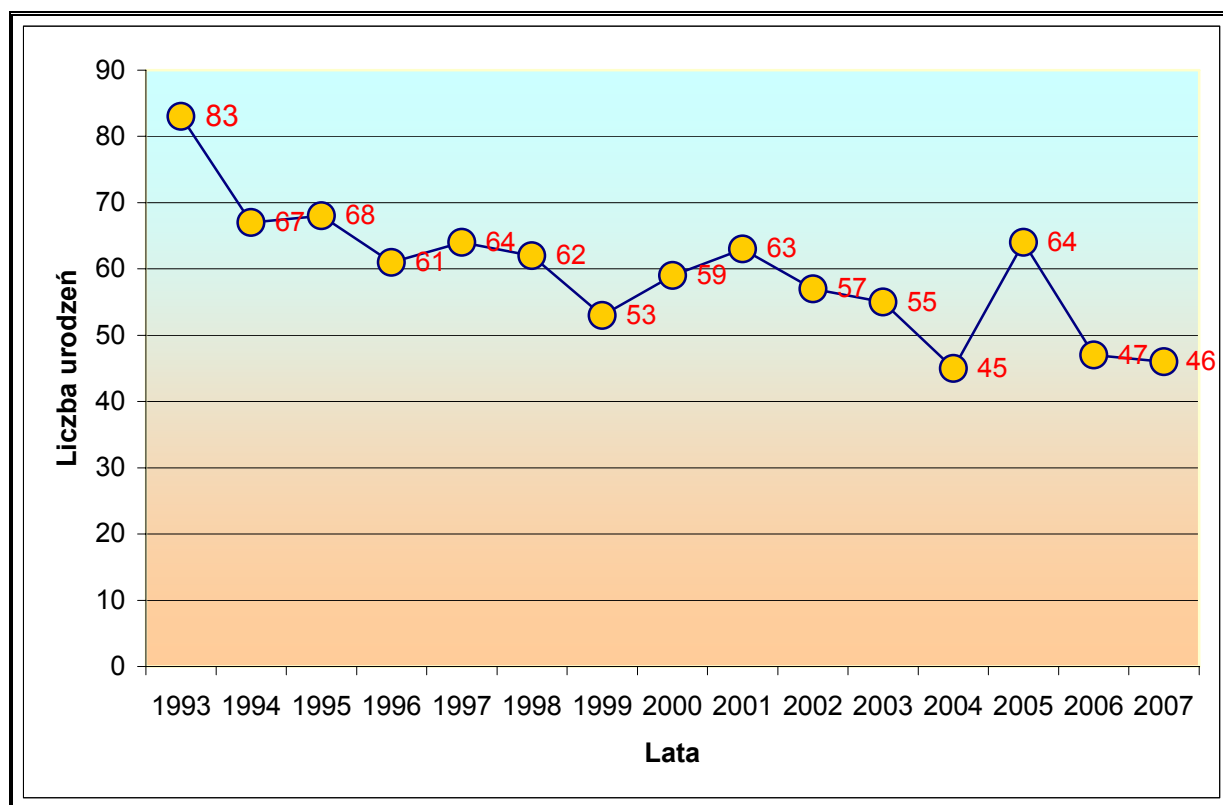
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.oke.krakow.pl

Liczba uczniów

Na przestrzeni ostatnich piętnastu lat liczba urodzeń na terenie gminy ma trend malejący. Największą różnicę na przestrzeni badanych lat możemy zaobserwować pomiędzy rokiem 1993 (83 urodzenia) a rokiem 2004 (tylko 45). Utrzymanie trendu malejącego w przyszłości doprowadzić może do zamknięcia części szkół na terenie gminy. Na tak słaby przyrost naturalny wpływ ma wiele czynników począwszy od czynnika ekonomicznego a kończąc na nowym modelu rodziny 2 + 1.

Rysunek 10 Liczba urodzeń na terenie gminy Horyniec-Zdrój w latach 1993-2007.

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

2.4.4 System opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi

Polska transformacja doświadczyła całe społeczeństwo. Wśród spauperyzowanych znalazła się także wielomilionowa grupa ludzi starszych, emerytów i rencistów, których z roku na rok przybywa. Prognozy demograficzne wskazują, że w kolejnych latach procent osób w starszym wieku w całej populacji będzie zwiększał się systematycznie. Ważnym wymiarem tendencji demograficznych w Polsce jest zjawisko zawężonej zastępowalności pokoleń. Według danych GUS 2007 rok jest kolejnym z rzędu, w którym wystąpił ujemny przyrost naturalny. Obniża się poziom współczynnika dzietności. Z drugiej strony na proces starzenia się populacji wpływa wydłużenie się przeciętnego trwania życia, a co za tym idzie wzrost liczby osób w wieku starszym. W powszechnej opinii starość postrzegana jest jako okres całkowitej degradacji, izolacji, samotności, braku uczucia i życzliwości, niedołęstwa, odczuwalnych dolegliwości somatycznych, postępującego uzależnienia od otoczenia, beznadziejnego i ponurego czekania na śmierć. Najczęściej

sygnalizowanym przez tę kategorię osób problemem jest pogarszający się stan zdrowia, niepełnosprawność oraz trudna sytuacja materialna. Wpływ na niekorzystny stan zdrowia Polaków mają trudne warunki życia, stresy, niedociągnięcia w zakresie opieki zdrowotnej, warunki środowiskowe a także brak dbałości o własne zdrowie. Zmieniająca się struktura i funkcje współczesnej rodziny nie sprzyjają kształtowaniu się warunków do sprawowania opieki nad sędziwym członkiem rodziny. Coraz częściej osoby starsze tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe, a gdy osoby te mieszkają razem z dziećmi to właśnie ich świadczenia emerytalne niejednokrotnie stanowią źródło pewnego i stałego dochodu rodzin wielopokoleniowych. Sytuacja najstarszej generacji Polaków jest znacznie gorsza niż ich rówieśników w krajach Unii Europejskiej. Mówi się o redukcji wydatków państwa, w tym także w sektorze pomocy społecznej-pomoc ludziom starszym, chociaż zapotrzebowanie na osłony socjalne rośnie i będzie rosło nadal. Ludzie starsi wymagają różnych form wsparcia społecznego, aby to się mogło stać powinna być dokładnie zdiagnozowana ich sytuacja. Potrzebna jest, zatem nowa polityka społeczna: elastyczna, kreatywna, nowatorska oparta na współpracy samorządu i organizacji pozarządowych. Dane demograficzne wskazują na szybkie starzenie się populacji naszej gminy. Według danych na dzień 31.12.2007 r. w Gminie Horyniec-Zdrój było 856 osób w wieku poprodukcyjnym, co stanowi 16,4 % ogółu ludności.

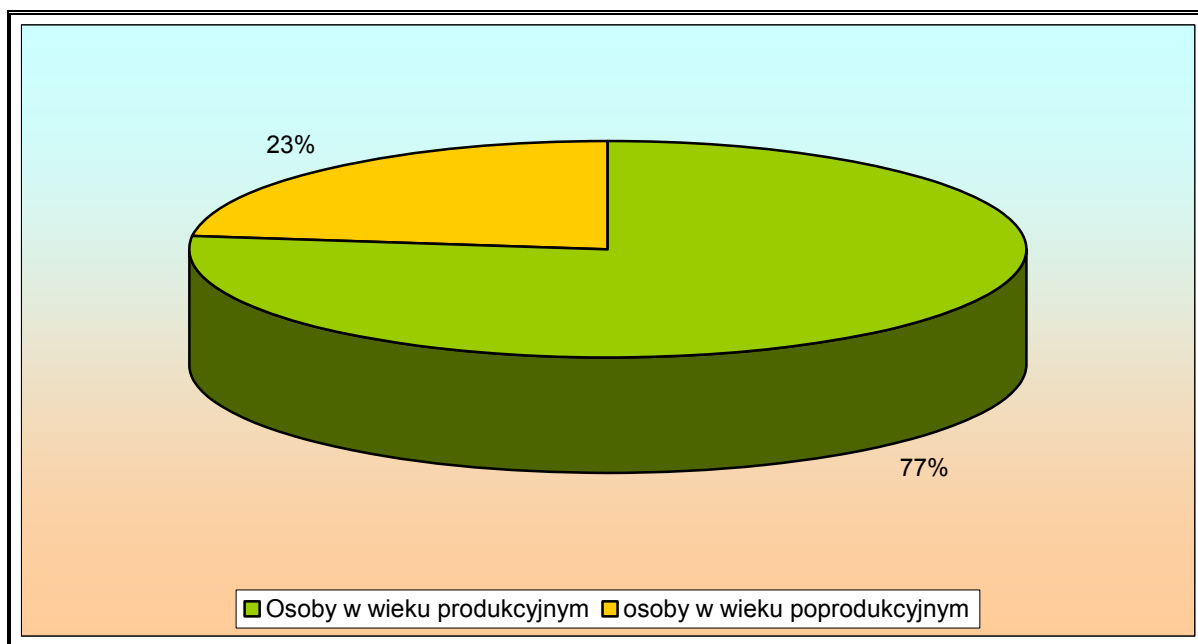
Tabela 19 Liczebność poszczególnych grup wiekowych osób starszych w Gminie Horyniec-Zdrój w roku 2007.

Płeć	Wiek	Liczba	Płeć	Wiek	Liczba	Ogółem
KOBIECY	60-65	128	MĘŻCZYŹNI	60-65	93	221
	66-70	120		66-70	95	215
	71-75	130		71-75	86	216
	76-80	112		75-80	71	183
	81<	87		81<	45	132
RAZEM:		577	RAZEM:		390	967

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

Rysunek 11 Osoby w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym w Gminie Horyniec-Zdrój w roku 2007

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój

2.4.5 Rynek pracy i zatrudnienie

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lubaczowie na koniec grudnia 2007 r. wynosiła, 376 z czego 52,7% stanowili mężczyźni tj. 196 osób. W stosunku do analogicznego okresu roku 2006 liczba bezrobotnych była wyższa o 25 osób

Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła 64 osób, które stanowiły 17% ogółu bezrobotnych. W stosunku do analogicznego okresu roku 2006 ich liczba wzrosła o 27 osoby. Wśród ogółu bezrobotnych aż 82,9% tj. 312 osób stanowili bezrobotni bez prawa do zasiłku, a ich liczba w stosunku do analogicznego okresu roku 2006 spadła o 25 osób. Na koniec grudnia 2007r. liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych wynosiła 4 osoby, a ich liczba w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego była niższa o 1 osobę. Liczba zarejestrowanej młodzieży do 25 roku wynosiła ogółem 82 osoby. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba młodzieży spadła o 4 osoby.

Tabela 20 Dane o liczbie bezrobotnych w 2006 i 2007 roku uwzględniające kategorie bezrobotnych w Gminie Horyniec-Zdrój

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych									
	Kobiety		Mężczyźni		Ogółem		Z ogółu			
							Niepełnosprawni		Młodzież do 25 lat	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Bezrobotni z prawem do zasiłku	6	16	31	48	37	64	0	0	5	10
Bezrobotni bez prawa do zasiłku	196	162	168	150	364	312	3	4	81	72
Ogółem	202	178	199	196	401	376	3	4	86	82

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z PUP Lubaczów.

Charakterystyczną cechą bezrobocia w Gminie Horyniec-Zdrój jest niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych, co w zasadniczy sposób decyduje o ich szansach na znalezienie zatrudnienia. Na 31.05.2008 roku najliczniejszą grupę reprezentowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej stanowiąc 66,5% ogółu bezrobotnych tj. 248 osób.

Tabela 21 Szczegółowa struktura wg wykształcenia z uwzględnieniem mężczyzn, kobiet, osób niepełnosprawnych, młodzieży do lat 25 w Gminie Horyniec-Zdrój.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych				
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Z ogółu	
				Niepełnosprawni	Młodzież do 25 lat
				31.05.2008	31.05.2008
Wyższe	9	8	17	0	7
Policealne i średnie zawodowe	46	29	75	0	17
Średnie ogólnokształcące	22	11	33	1	20
Zasadnicze zawodowe	58	84	142	0	19
Gimnazjalne i poniżej	44	62	106	1	20
Razem	179	194	373	2	83

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z PUP Lubaczów.

Okres pozostawania bez pracy stanowi jeden z wielu czynników, który w istotny sposób zmniejsza szanse bezrobotnego na powrót na rynek pracy. O zagrożeniu długotrwałym bezrobociem decydują różnorodne czynniki między innymi takie jak wiek, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe czy staż pracy. Biorąc pod uwagę okres pozostawania bez pracy przez osoby bezrobotne można stwierdzić, że wciąż jest bardzo wysoki udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, który na koniec maja 2008 r. wynosił 41,3% ogółu bezrobotnych tj. 154 osoby.

Tabela 22 Szczegółowa struktura wg czasu pozostawania bez pracy z uwzględnieniem mężczyzn, kobiet, osób niepełnosprawnych, młodzieży do 25 roku życia w Gminie Horyniec-Zdrój.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych				
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Z ogółu	
				Niepełnosprawni	Młodzież do 25 lat
				31.05.2008	31.05.2008
Do 1 miesiąca	13	18	31	0	4
1-3 miesiące	15	31	46	0	17
3-6 miesięcy	32	26	58	0	22
6-12 miesięcy	32	52	84	1	22
12-24 miesiące	16	33	49	1	8
Pow. 24 miesiące	71	34	105	0	10
Razem	179	194	373	2	83

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z PUP Lubaczów.

2.4.6 Bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne

Przestępczość jest jednym z tych zjawisk społecznych, które odciskają dotkliwie piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, ale intensywność zdarzeń oraz częstotliwość, z jaką występują, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność gminy. Z Tab. 23 wynika, iż ogólna tendencja w ilości różnego rodzaju wykroczeń jest malejąca, co korzystnie wpływa na bezpieczeństwo społeczeństwa w gminie.

Tabela 23 Zestawienie wykroczeń w gminie Horyniec-Zdrój w latach 2005-07

Lp.	Rodzaj wykroczenia	2005 rok	2006 rok	2007 rok
1.	Wykroczenia przeciwko porządkowi publicznemu	-	-	5
2.	Skierowanie wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego	33	59	29
3.	Ukarani w postępowaniu mandatowym	25	25	36
4.	Ujawnieni podejrzani nietrzeźwi	40	34	25
5.	Interwencje domowe, gdzie stwierdzono przemoc w rodzinie	4	7	2
6.	Niebieska karta	4	7	2

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Posterunku Policji w Horyńcu-Zdroju.

Przestępczość wśród nieletnich również wykazuje tendencje malejącą, co również wpływa korzystnie na poziom bezpieczeństwa w gminie.

Tabela 24 Przestępczość wśród nieletnich w Gminie Horyniec-Zdrój

Lp.	Kategorie przestępstw	2005 rok	2006 rok	2007 rok
1.	Kradzież z włamaniem	1	1	0
2.	Rozboje, wymuszenia	0	0	0
3.	Kradzież mienia	1	0	0
4.	Przestępstwa narkotykowe	0	0	0
5.	Falszerstwa	0	0	0
6.	Inne	0	2	1
Razem		2	3	1

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Posterunku Policji w Horyńcu-Zdroju.

Tabela 25 Zestawienie wykroczeń z podziałem na miejscowość Horyniec-Zdrój oraz pozostały teren Gminy w latach 2005-07.

Dzielnica	Pouczenia			Mandaty			Wnioski o ukaranie			Razem wykroczenia		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Horyniec-Zdrój	81	125	155	21	23	29	19	40	23	121	188	207
Teren Gminy (bez Horyńca)	24	51	22	4	2	7	14	19	5	42	72	35
Gmina Horyniec-Zdrój	105	176	177	25	25	36	33	59	28	163	260	242

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Posterunku Policji w Horyńcu-Zdroju.

Na podstawie w/w zestawienia możemy zauważyć, że liczba wykroczeń na przestrzeni badanych lat wzrastała w miejscowości Horyniec-Zdrój natomiast spadała liczba wykroczeń na pozostałym obszarze gminy.

Tabela 26 Wykroczenia według rodzajów w Gminie Horyniec-Zdrój z podziałem na miejscowość Horyniec-Zdrój oraz pozostały teren

Rodzaj zdarzenia	Horyniec-Zdrój			Teren Gminy (bez Horyńca)		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Inne	2	3	3	2	4	0
Zabójstwo	0	0	0	0	0	0
Uszkodzenie ciała	1	0	0	0	0	0
Bójka lub pobicie	2	3	4	1	0	0
Gwałt i nierząd	0	0	0	0	0	0
Znęcanie się nad rodziną	5	3	0	0	5	1
Uchyl. się od alimentów	0	2	6	0	1	2
Kradzież prywatna	3	5	2	2	1	0
Uszkodzenie mienia	4	4	0	1	1	2
Kradz. kieszonkowa	0	0	0	0	0	0
Kradz. zuchwała	0	0	0	0	0	0
Kradz.z włam. społ.	1	1	1	2	0	0
Kradz. z włam. pryw.	3	3	0	3	3	1
Rozbój	0	0	0	0	0	0

Oszustwo	2	2	3	1	2	1
Paserstwo	0	0	0	0	0	0
Falszerstwo	1	1	1	1	0	0
P-ko funkcyj. publicz.	1	0	2	1	1	0
Groźba karalna	1	1	3	0	2	0
Zagarn. m. publicznego	1	0	0	0	2	0
O charakt. Gospodar.	1	1	1	0	2	0
Przywołaszczanie mienia	2	0	0	0	1	0
Krotkotr. uż. pojazd	0	0	0	0	1	0
Narkotyki, maki	0	0	1	0	0	0
Karno-skarbowe	0	0	0	0	0	0
Niel. posiadanie broni	0	0	0	0	0	0
Wypadek drogowy	2	0	4	2	2	1
Pożar i podpalenie	0	0	0	0	1	1
Kradzież drzewa	4	4	2	6	3	6
P-ko prawom autorskim	0	0	0	0	0	0
Nagły zgon	0	1	0	0	0	1
Kasety video	0	0	0	0	0	0
Alkohol-mechan.	14	6	7	7	3	2
Alkohol-inne	13	13	9	1	4	6
RAZEM	63	53	49	30	39	24

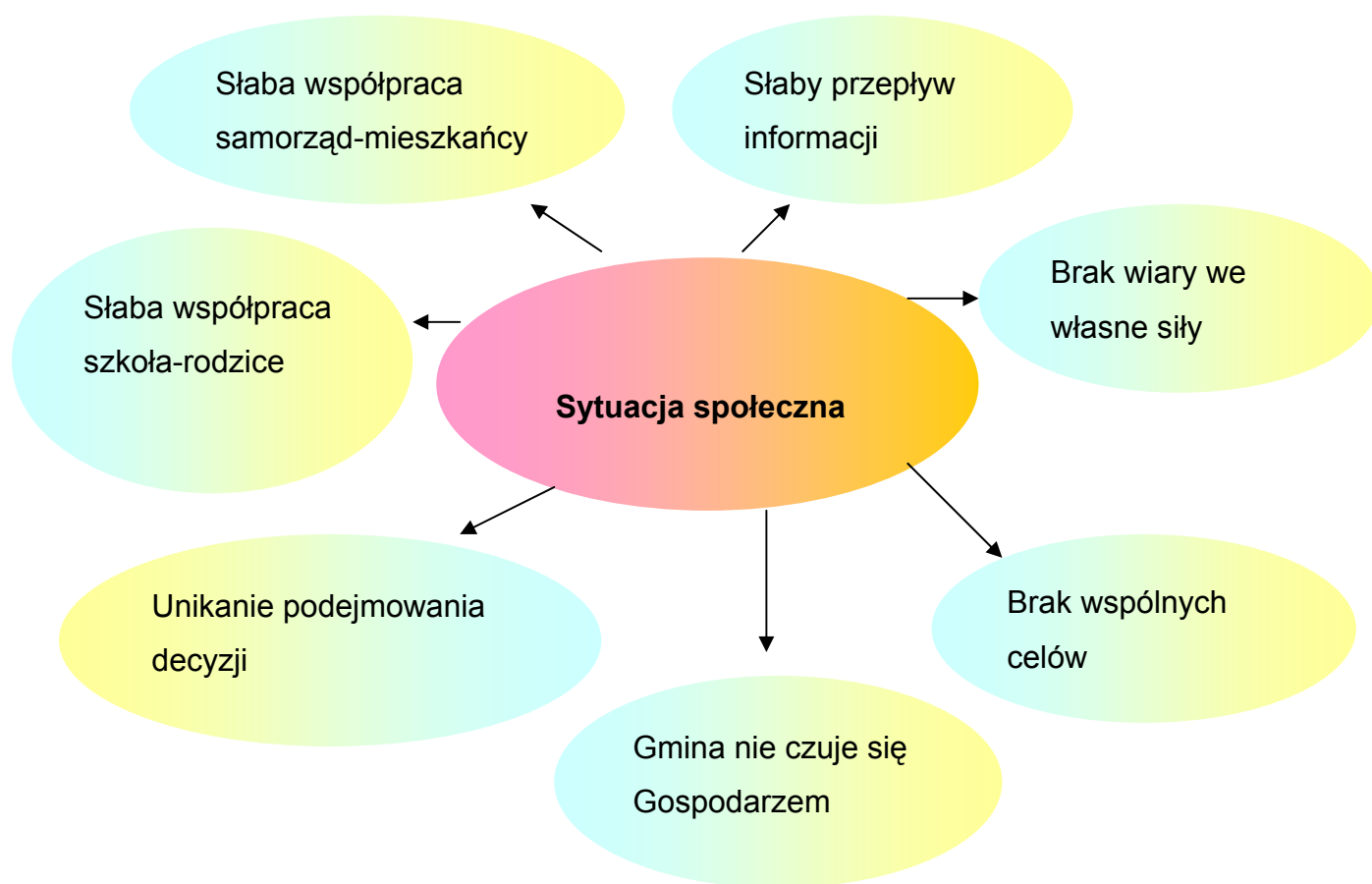
Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Posterunku Policji w Horyńcu-Zdroju.

Tabela 26 przedstawia wykroczenia popełnione na terenie Gminy Horyniec-Zdrój według rodzajów wykroczeń. Z ogólnego trendu możemy zaobserwować tendencję malejącą w ogólnej sumie popełnianych wykroczeń zarówno w miejscowości Horyniec-Zdrój jak również na pozostałym terenie gminy.

2.4.7 Katalog zidentyfikowanych problemów społecznych w gminie i ich hierarchizacja

Sytuację społeczną w Gminie Horyniec-Zdrój przedstawia diagram poniżej. Diagnoza sytuacji przeprowadzona została w dniu 23.04.2008 r podczas Warsztatu A aktualizującego Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Do problemów społecznych zaliczyć należy:

- migracja ludności młodej i wykształconej
- ukryte bezrobocie – bezrobocie z wyboru
- problemy alkoholowe
- sport, świetlica, brak miejsc do spotkań młodzieży
- narastające zjawisko niepożądanych zachowań wśród młodzieży
- brak lokalnych przedsięwzięć
- dzikie wysypiska śmieci
- ograniczone środki na działanie – usługi
- starzenie się społeczności
- brak aktywizacji społecznej osób starszych
- niska aktywność obywatelska
- nasilenie chorób reumatycznych
- specyfika klimatu
- słaby ograniczony dostęp do opieki medycznej
- społeczeństwo słabo zintegrowane
- zakłamywanie historii wsi i regionu
- słabe promowanie walorów turystycznych gminy
- słabo rozwinięta infrastruktura drogowa
- ograniczony dostęp do Internetu
- brak organizacji wolnego czasu dzieci i młodzieży
- małe zaangażowanie przy dużych wymaganiach
- duży odsetek w szkole dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, brak zajęć pozalekcyjnych z powodu braku pieniędzy

Najważniejsze problemami społecznymi są:

- brak miejsc pracy
- migracja ludności (szczególnie wiek produkcyjny)

- bezrobocie
- ograniczone środki na zajęcia pozalekcyjne

2.5 Kapitał społeczny

Kapitał społeczny jest pojęciem stosowanym zarówno w ekonomii, jak socjologii. Jego zrozumienie pozwala spojrzeć w inny sposób na zjawiska społeczno-ekonomiczne związane z istnieniem i rozwojem zarówno społeczności lokalnych, jak i całych społeczeństw. Istnieje wiele definicji kapitału społecznego. Dla działalności organizacji pozarządowych, szczególnie lokalnych, ważne jest jednak przede wszystkim określenie kapitału społecznego jako sieci powiązań i zależności pomiędzy członkami danej społeczności. Sieć ta umożliwia łatwiejszy dostęp do pewnych zasobów, informacji, współpracy. Inaczej mówiąc, kapitał społeczny to potencjalne i realne zasoby wynikające ze współpracy między jednostkami tworzącymi sieci. Głównym składnikiem kapitału społecznego jest zaufanie, które jest czynnikiem napędzającym współpracę między ludźmi. Im większe zaufanie, tym efektywniejsza jest współpraca. Z kolei przykłady udanej współpracy zwiększają globalne zaufanie w całe społeczności.

Na terenie Gminy Horyniec-Zdrój działa trzy zarejestrowane stowarzyszenia:

1. Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Horynieckiej powstało z inicjatywy 18 osób zainteresowanych społeczną działalnością na rzecz gminy Horyniec - Zdrój. Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 17.09.2004. Obecnie liczy 38 członków. Władzami stowarzyszenia są: Walne Zebranie, Zarząd i Komisja Rewizyjna. Działalność stowarzyszenia i jego organów reguluje statut i uchwalane przez Walne Zebranie regulaminy. Stowarzyszenie opiera swą działalność na pracy społecznej członków.

Celem organizacji jest podejmowanie różnych inicjatyw na rzecz horynieckiej społeczności. Jednym z pierwszych, ważnych przedsięwzięć jest wydawanie lokalnej gazety, w której zarówno mieszkańcy jak i przyjezdni znajdą wiele ciekawych tematów.

2. Stowarzyszenie Rozwoju Nowin Horynieckich mające na celu rozwój wsi pod względem społecznym, kulturalnym oraz religijnym. Zarejestrowane zostało 12. 20. 2004 r w KRS-się a swoją działalność skupia głównie w miejscowości Nowiny Horynieckie.

3. Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vade Mecum” im. Św. Brata Alberta w Werchracie, które swą działalność skupia głównie na działalności społecznej członków. Stowarzyszenie organizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży jak również imprezy okolicznościowe mające na celu integrację rodzin i społeczeństwa lokalnego. Istnieją również trzy kluby sportowe różniące się diametralnie dyscyplinami sportowymi: warcaby, pływanie, piłka nożna.

1. LKS „Zdrój” Horyniec – jest to klub piłkarski działający na terenie gminy od ponad trzydziestu lat, szkolący zarówno młodzież jak i grupy seniorskie piłkarzy.

2. Klub pływacki „Delfin” – jest to stosunkowo młody klub działający na terenie gminy od kilku lat, szkolący dzieci z terenu gminy. Zadania swe realizuje na krytej pływalni „Wodny Świat” działającej przy KRUS w Horyńcu-Zdroju.

3. Klub warcabowy „Unia” – klub najbardziej utytułowany na terenie gminy, szkoli zawodników w dyscyplinie warcaby stu polowe, ma w swych szeregach uczestników mistrzostw Polski i Europy.

Działa również dosyć prężnie Koło Gospodyń Wiejskich jednak jest to jak na razie grupa nieformalna, udzielająca się głównie w życiu kulturalnym lokalnych społeczności współorganizując pikniki rodzinne i festyny.

Stopień integracji społecznej w gminie

Podjmując się oceny stopnia integracji społeczeństwa z terenu Gminy Horyniec-Zdrój, należało by podzielić tą ocenę na dwie części:

- a) integracja społeczeństwa z władzami samorządowymi
- b) integracja społeczeństwa z organizacjami pozarządowymi

Jeżeli chodzi o organizacje pozarządowe to zauważyć możemy coraz większą chęć społecznego angażowania się poszczególnych mieszkańców w struktury tych

organizacji, świadczy o tym stale rosnąca liczba członków poszczególnych organizacji jak i deklarowana chęć założenia nowych takich komórek.

Integracja społeczeństwa z władzami samorządowymi uwidacznia się głównie w okresie letnim podczas organizowanych przez Urząd Gminy różnego rodzaju imprez, festynów i pikników. Wysoka frekwencja na tego typu wydarzeniach świadczy o ciągle rosnącej potrzebie mieszkańców do integracji społecznej.

Występują pozytywne więzi pomiędzy mieszkańcami, podejmowane są wspólne działania w zakresie spraw społecznych, świadczyć o tym może wspólna inicjatywa KGW z Radruża (organizacja nieformalna) ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Ziemi Horynieckiej polegająca na przedłożeniu wspólnego wniosku o dofinansowanie „Radruskich spotkań przy ognisku”. Projekt ten polegał na zapraszaniu mieszkańców sąsiednich sołectw i przedstawianiu historii sołectwa połączonego z mini festynem.

2.5.1 Analiza SWOT

Podczas konsultacji społecznych i warsztatów strategicznych pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans zagrożeń w wyniku których została opracowana analiza SWOT.

Przedstawiona poniżej analiza SWOT obrazowo przedstawia jak społeczność lokalna postrzega obecną sytuację w gminie. Wiele kwestii podnoszonych było przez kilka lub nawet kilkanaście osób. Były to zagadnienia precyzowane zarówno bardzo ogólnie (uniwersalne kwestie) jak bardzo szczegółowo, i można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego zadania.

Tabela 27 *Uspołeczniiona analiza SWOT Gminy Horyniec-Zdrój (ogólna)*

Mocne strony	Słabe strony
✚ Potencjał ludzki, chęć współpracy ✚ Walory krajobrazowo-przyrodnicze ✚ Zasoby ludzkie, artyści ludowi i naukowcy ✚ Tradycje i historia ✚ Różnorodne instytucje	✚ Mentalność myślenia ✚ Bierna postawa wobec problemów ✚ Pesymistyczne nastawienie ✚ Brak zrozumienia, odwagi ✚ Obawa przed krytyką ✚ Brak zaradności i zdecydowania ✚ Krytyka innych ✚ Nieumiejętność współpracy ✚ Brak umiejętności wykorzystania walorów przyrodniczych
Szanse	Zagrożenia
✚ Popularność Horyńca-Zdroju jako miejscowości atrakcyjnej turystycznie gwałtownie wzrasta ✚ Naturalne, dziewicze tereny, które zwabiają turystów ✚ Rosnąca popularność Kapliczki w Nowinach Horynieckich	✚ Bezrobocie i zjawiska patologiczne ✚ Starzenie się społeczeństwa ✚ Nieopłacalność produkcji rolnej ✚ Zła polityka państwa

Źródło: Opracowanie własne na podst. wypracowanych materiałów na Warsztacie A

Analiza SWOT – „Seniorzy i Niepełnosprawni”

Mocne strony	Słabe strony
✚ Znają tradycje ✚ Mają doświadczenie życiowe ✚ Dużo wolnego czasu ✚ Dużo chęci do próby stworzenia stowarzyszeń	✚ Ograniczone środki finansowe (na leczenie i inne potrzeby do życia codziennego) ✚ Utrudniony dostęp do specjalistów ✚ Wykluczenie ich z życia społecznego
Szanse	Zagrożenia
✚ Chęć pokazania swoich umiejętności kulturowych ✚ Nawiązanie współpracy z innymi związkami danej grupy ✚ Stworzenie stowarzyszenia ✚ Pozyskanie środków na rozwój i aktywizację ✚ Możliwość zagospodarowania wolnego czasu	✚ Brak wzorców do naśladowania i praktyk ✚ Niechęć do przejmowania ich tradycji i kultury ✚ Izolowanie od rodziny i otoczenia ✚ Brak środków finansowych do poprawy zdrowia ✚ Brak pomocy ze strony społeczeństwa

Źródło: Opracowanie własne na podst. wypracowanych materiałów na Warsztacie A

Analiza SWOT – „Rodziny i wykluczenia społeczne”

Mocne strony	Słabe strony
✚ Dbłość o tradycje rodzinne ✚ Rodziny pokoleniowe ✚ Szacunek dla starszych osób ✚ Pomoc i opieka osób starszych w wychowaniu dzieci-wnuków	✚ Alkoholizm w rodzinie ✚ Patologii i ubóstwo społeczeństwa ✚ Niezaradność życiowa ✚ Ograniczone środki finansowe rodzin ✚ Brak opieki przedszkolnej

	- Ograniczone możliwości wypoczynku - Brak umiejętności obsługi komputera
Szanse	Zagrożenia
- Stworzenie rodzinnych miejsc spotkań - Aktywizacja rodzin - Rozwijający się rynek pracy - Zmiana sposobu myślenia - Podnoszenie motywacji do działania	- Wyjazdy zagraniczne-rozpad rodzin - Zwiększająca się liczba starszych osób - Wyjazdy osób wykształconych - Pozostawienie dzieci bez opieki

Źródło: Opracowanie własne na podst. wypracowanych materiałów na Warsztacie A

Analiza SWOT – „Kultura i społeczeństwo obywatelskie”

Mocne strony	Słabe strony
- Zainteresowanie młodzieży - Przekazywanie tradycji - Chęć zdobywania wiedzy - Solidarność społeczna - Rozwój turystyki	- Ograniczony dostęp do internetu - Brak odpowiedniego sprzętu multimedialnego - Różnice pokoleniowe
Szanse	Zagrożenia
- Tworzenie świetlic środowiskowych - Zmiana trybu życia - Przywiązywanie uwagi do własnej kultury i obyczajów	- Emigracja młodzieży - Brak aktywności - Niechęć do zrzeszenia się

Źródło: Opracowanie własne na podst. wypracowanych materiałów na Warsztacie A

Analiza SWOT – „Dzieci i młodzież, edukacja gminy Horyniec-Zdrój”

Mocne strony	Słabe strony
+ Aktywna i chętna młodzież + Odpowiednia infrastruktura do rozwoju sportu + Atrakcyjne turystyczne tereny	+ Ograniczone możliwości wypoczynku i wyjazdów młodzieży + Ograniczony dostęp do nowoczesnych technologii + Zagrożenie patologiami społecznymi + Małe uczestnictwo osób dorosłych w kształceniu ustawicznym
Szanse	Zagrożenia
+ Młodzież aktywna fizycznie i społecznie + Współpraca międzynarodowa i pozyskiwanie środków z różnych Funduszy + Rozwój wolontariatu i zdolności społecznych + Możliwość kształcenia na odległość	+ Używki + Nerozumne korzystanie z osiągnięć techniki (internet) niechęć do aktywności + Brak wzorców i zachowań prospołecznych

3. Kierunki rozwoju gminy

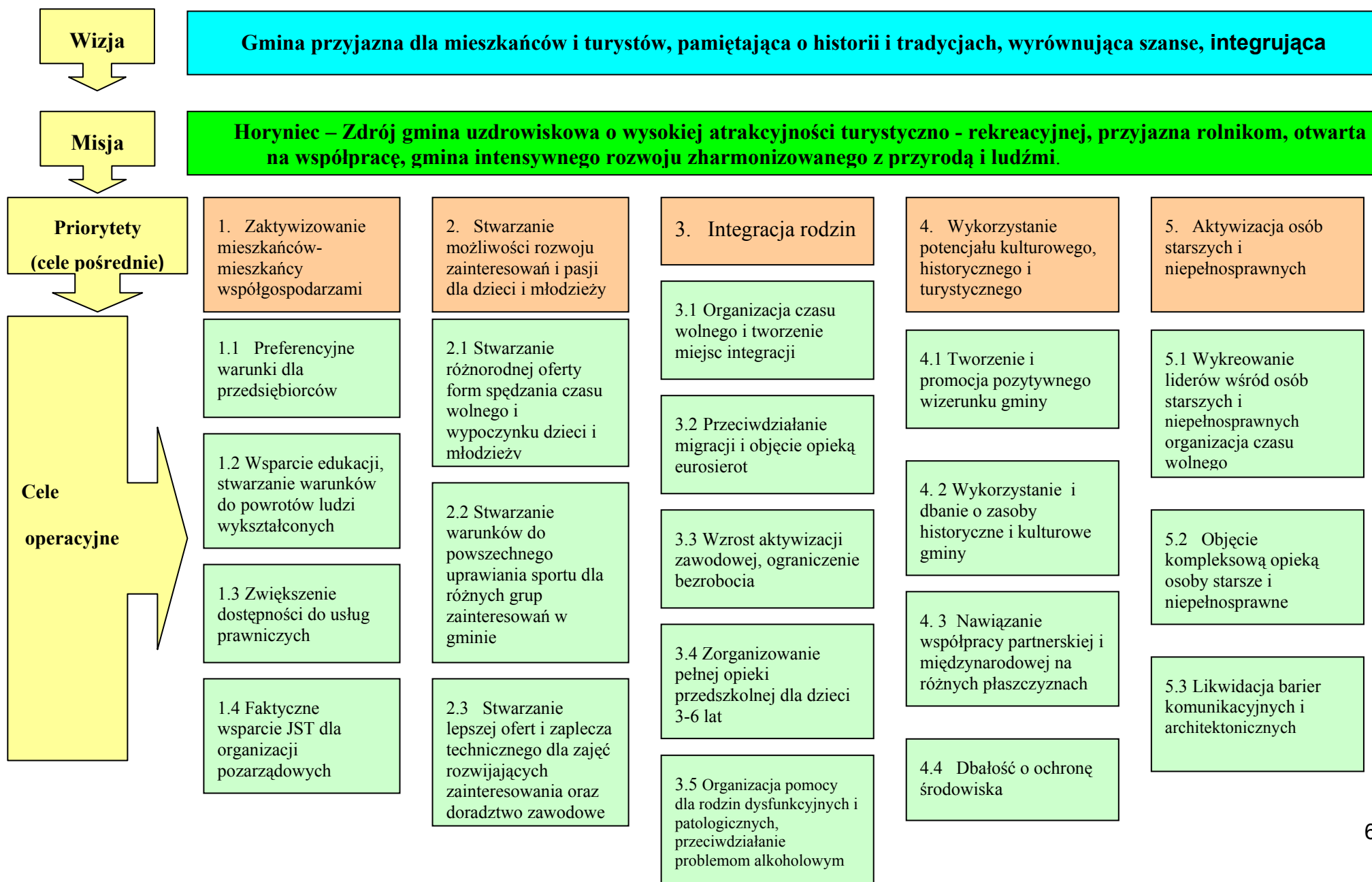
W tej części strategii zawarte są programy szczegółowe polityki i pomocy społecznej, przeznaczone do realizacji na terenie gminy. Zostały one ujęte w formie misji, celów strategicznych oraz celów szczegółowych.

3.1. Wizja rozwoju społecznego Gminy Horyniec-Zdrój

Chcemy być gminą przyjazną dla mieszkańców i turystów, pamiętającą o historii i tradycjach. Będziemy wyrównywać szanse, integrować mieszkańców, aby stać się nowoczesną, bezpieczną, dbającą o środowisko, aktywną i otwartą gminą.

Struktura celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Horyniec-Zdrój

3.2 Cele strategiczne

Główne cele i zadania pomocy społecznej określa ustawa o pomocy społecznej, określając, że pomoc organizują organy administracji rządowej, samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim, innymi Kościołami, związkami wyznaniowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, pracodawcami, osobami fizycznymi i prawnymi. Realizowanie strategii Gminy Horyniec-Zdrój poprzez przebudowę systemu pomocy społecznej zachodzi potrzeba określenia podstawowych wartości i celów, do których chcemy zmierzać.

Są to działania pomagające wesprzeć wąskie grupy osób wyznaczone przez Program Integracji Społecznej.

W ramach tej realizacji wyszczególniono poniższe cele strategii.

Cel strategiczny 1 Zaktywizowanie mieszkańców – mieszkańcy współgospodarzami

Cel ten w kategorii paru lat przyczyni się do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców, co przyczyni się do powstania nowych organizacji pozarządowych, które samodzielnie będą w stanie realizować swoje wizje rozwoju społecznego jak również zwiększy atrakcyjność gminy dla przedsiębiorców.

Cele szczegółowe:

1.1 Wspieranie przedsiębiorczości

1.2 Wsparcie edukacyjne dla mieszkańców i stwarzanie warunków do powrotu ludzi wykształconych.

1.3 Zwiększenie dostępności do usług prawniczych (poradnictwa specjalistycznego).

1.4 Stworzenie systemu wsparcia dla organizacji pozarządowych

Zadania:

- ✓ Stworzenie preferencyjnych warunków dla małych, nowych przedsiębiorstw tworzących się na terenie gminy
- ✓ Organizacja szkoleń i warsztatów specjalistycznych dla młodych i chętnych do nauki ludzi
- ✓ Zorganizowanie usług prawniczych ogólnodostępnych dla społeczeństwa jeden raz w tygodniu
- ✓ Utworzenie komórki w Urzędzie Gminy zajmującej się współpracą z organizacjami pozarządowymi
- ✓ stworzenie punktu informacyjnego, doradztwa w zakresie tworzenia i funkcjonowania oraz pozyskiwania środków na realizację działań związanych z rozwojem działalności NGO-sów

Sposób realizacji:

Realizację powierza się w głównej mierze Gminie w Horyńcu-Zdroju oraz Radnym.

Wskaźniki produktu:

- szkolenia i warsztaty specjalistyczne
- usługi poradnicze i specjalistyczne
- wydzielenie jednostki UG zajmującej się współpracą z organizacjami pozarządowymi
- przyjęcie na terenie gminy preferencyjnych warunków dla przedsiębiorców

Wskaźniki rezultatu:

- przeszkolenie w kierunkach specjalistycznych 50 osób
- stworzenie jednego dnia usług prawniczych dla społeczeństwa 8h/tygodniowo
- powstanie jednej komórki gminnej zajmującej się współpracą z jednostkami pozarządowymi
- powstanie nowych małych przedsiębiorstw

Cel strategiczny 2 **Stwarzanie możliwości rozwoju zainteresowań i pasji dla dzieci i młodzieży**

Cel ten w perspektywie paru lat przyczyni się do aktywnego zagospodarowania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, poprzez udział w zajęciach pozalekcyjnych, kółkach zainteresowań a także podniesieniu poziomu wiedzy w różnych dziedzinach życia, zmniejszeniu ilości dzieci zagrożonych nie promowaniem do następnej klasy, nabycie umiejętności samo organizowania się młodzieży, w niesieniu pomocy innym ludziom.

Cele szczegółowe:

- 2.1** Stwarzanie różnorodnej oferty form spędzania czasu wolnego i wypoczynku dzieci i młodzieży.
- 2.2** Stwarzanie warunków do powszechnego uprawiania sportu dla różnych grup wiekowych i zainteresowań w gminie.
- 2.3** Stwarzanie lepszej oferty i zaplecza technicznego dla zajęć rozwijających zainteresowania oraz rozwój doradztwa zawodowego wśród młodzieży.

Zadania:

- ✓ organizacja wypoczynku dla dzieci, aktywne wakacje i ferie
- ✓ organizacja imprez i zajęć sportowo – rekreacyjno - kulturalnych, mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego
- ✓ organizacja warsztatów związanych z rozwojem różnorodnych zainteresowań w tym np.: kulinarnych, plastycznych, muzycznych, technicznych
- ✓ nowe formy zajęć świetlicowych
- ✓ przekazywanie dzieciom dziedzictwa kulturowego
- ✓ organizowanie wolontariatu wśród młodzieży
- ✓ organizacja kursów językowych, poza programem nauczania

- ✓ zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi prawami.

Wskaźniki produktu:

- zorganizowanie formy zajęć w czasie wakacji i ferii dla dzieci i młodzieży
- impreza kulturalno -sportowo -rekreacyjna
- zajęcia pozalekcyjne
- zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze
- zajęcia świetlicowe
- wolontariat

Wskaźniki rezultatu:

- 50 dzieci i młodzieży uczestniczącej zajęciach, imprezach i wyjazdach w czasie ferii i wakacji
- 100 dzieci uczestnicząca w zajęciach pozalekcyjnych i kółkach zainteresowań
- oferta zajęć adekwatna do potrzeb dzieci - 5 nowych form zajęć
- nowe formy zajęć świetlicowych 3
- podjęcie aktywności wolontarystycznej przez minimum 15 osób

Cel strategiczny 3 Integracja rodzin

Cel ten będzie miał istotny wpływ na zwiększenie aktywności rodzin w życiu społecznym. W kategorii kilku lat przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia, zjawiska alkoholizmu, ograniczeniu przemocy domowej, zmniejszeniu ilości rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz będzie miał istotny wpływ na aktywizację mieszkańców.

Cele szczegółowe:

3.1 Organizacja czasu wolnego i tworzenie miejsc integracji.

3.2 Przeciwdziałania migracji i objęcie opieką eurosierot.

3.3 Wzrost aktywizacji zawodowej, ograniczenie bezrobocia.

3.4 Zorganizowanie pełnej opieki przedszkolnej dla dzieci 3-6 lat.

3.5 Organizacja pomocy dla rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych, przeciwdziałanie problemom alkoholowym.

Zadania:

- ✓ organizacja Dni Rodziny i Dnia Dziecka
- ✓ organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy
- ✓ warsztaty podnoszące samoocenę i motywujące do aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznymi
- ✓ zatrudnianie bezrobotnych w ramach prac społecznie – użytecznych, prac interwencyjnych, stażu, przygotowania zawodowego
- ✓ pomoc finansowa rodzinom dotkniętym problemem alkoholizmu
- ✓ praca socjalna z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem alkoholizmu i przemocy, oraz wczesną diagnozą symptomów występowania problemu
- ✓ udzielanie pomocy – interwencja nakierowana na zapewnienie bezpieczeństwa, tworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy
- ✓ edukacja i promocja w zakresie możliwości tworzenia różnych form opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym
- ✓ organizacja wyjazdów do kina, teatru, wycieczek weekendowych

Sposób realizacji:

Najważniejszą rzeczą w rozwiązywaniu zmniejszenia bezrobocia jest praca socjalna z osobą bezrobotną i jego rodziną. Praca socjalna jest działaniem realizowanym przez pracownika socjalnego, mającym na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W ramach realizacji kontraktów socjalnych oraz programów aktywności lokalnej pracownik socjalny może stosować zestaw instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, mającym doprowadzić do przywrócenia osób wykluczonych na rynek pracy, oraz do integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego, oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanych przez osoby lub rodziny w procesie dostępu do zatrudnienia

lub innej pracy zarobkowej.

Wskaźniki produktu:

- szkolenia zawodowe i warsztaty
- program profilaktyki
- poradnia AA
- interwencja kryzysowa
- festyny integracyjne
- pomoc finansowa
- zorganizowanie formy opieki przedszkolnej dla dzieci

Wskaźniki rezultatu:

- przeszkolenie 25 bezrobotnych oraz ich zatrudnienie w ramach prac społecznie – użytecznych, pracach interwencyjnych itp.
- objęcie opieką profilaktyczną 50 osób
- zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy
- zorganizowanie festynów integracyjnych (25 osób zaangażowanych w organizację i 500 korzystających z imprezy integracyjnej)
- udzielenie wsparcia finansowego najbardziej potrzebującym rodzinom
- liczba dzieci objęta różnymi formami opieki przedszkolnej 100

Cel strategiczny 4

Wykorzystanie potencjału kulturowego, historycznego i turystycznego.

Cel ten będzie miał istotny wpływ na kształtowanie turystycznego i przyjaznego wizerunku gminy jak również wpłynie na zwiększenie aktywności mieszkańców w życiu kulturalnym, zwiększenia poczucia odpowiedzialności o dbałość o zabytki, miejsca pamięci narodowej, a także kultywowaniu tradycji przez młodych mieszkańców. Będzie oddziaływał również na zwiększenie dbałości o

ochronę środowiska.

Cele szczegółowe:

- 4.1** Tworzenie i promocja pozytywnego wizerunku gminy
- 4.2** Wykorzystanie i dbanie o zasoby historyczne i kulturowe gminy
- 4.3** Nawiązanie współpracy partnerskiej i międzynarodowej na różnych płaszczyznach
- 4.4** Dbłość o ochronę środowiska

Zadania:

- ✓ tworzenie szlaków turystycznych,
- ✓ wspieranie i rozwijanie imprez towarzyskich,
- ✓ podtrzymywanie i wskrzeszanie obrzędów i tradycji ludowych, organizowanie okolicznościowych uroczystości oraz promowanie zdrowego stylu życia
- ✓ promocja istniejących izb tradycji
- ✓ likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”
- ✓ nawiązania współpracy z innymi gminami z kraju i zagranicą

Wskaźniki produktu:

- oznakowane i zadbane szlaki turystyczne z dostępnymi mapami
- likwidacja dzikich wysypisk

Wskaźniki rezultatu:

- powstanie 2 szlaków turystycznych których korzystać będzie 5000 osób rocznie
- zlikwidowanie 2 wysypisk śmieci
- powstanie 3 gospodarstw agroturystycznych
- 4 spotkania mające na celu umacnianie i dbanie o tradycję i historię regionu- 100 osób

Cel strategiczny 5 **Organizacja różnych form wsparcia i działania na rzecz aktywizacji grupy seniorów.**

Działania na rzecz grupy seniorów w kategorii paru lat, przyczynią się wprost do poprawy stanu zdrowia tych osób, zlikwidowaniu barier architektonicznych a przede wszystkim do zwiększenia aktywności.

Cele szczegółowe:

- 5.1** Wykreowanie liderów wśród osób starszych i niepełnosprawnych, organizacja czasu wolnego.
- 5.2** Objęcie kompleksową opieką osoby starsze i niepełnosprawne.
- 5.3** Likwidacja barier komunikacyjnych i architektonicznych.

Zadania:

- ✓ organizacja spotkań wielopokoleniowych, mających na celu przekazywanie tradycji i wspomnień, wymiana doświadczeń
- ✓ zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- ✓ wykonanie projektu likwidacji barier – dostosowanie obiektów użyteczności publicznej gminy dla osób niepełnosprawnych
- ✓ zagospodarowanie czasu wolnego poprzez uczestnictwo w różnorodnych zajęciach, wyjazdach
- ✓ utworzenie wolontariatu dla osób starszych i samotnych.

Sposób realizacji:

Praca socjalna: działania mające na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji, inicjowanie kontaktów rodzinnych, zapewnienie przysługującej osobom starszym pielęgniarstwu opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Horyniec-Zdrój

osób starszych i niepełnosprawnych, wykorzystywanie idei wolontariatu oraz stworzenie różnych form wsparcia dla tej grupy osób, pomoc w zorganizowaniu wyjazdów oraz zagospodarowaniu czasu wolnego poprzez różne zajęcia. Animacja seniorów w gminie.

Wskaźniki produktu:

- usługi opiekuńcze
- badania specjalistyczne na terenie gminy
- warsztaty przekazywania tradycji
- impreza integracyjna
- projekt likwidacji barier architektonicznych
- wolontariat

Wskaźniki rezultatu:

- zatrudnienie opiekunek 4 do osób starszych, opiekunki będą obsługiwały 16 osób
- 300 mieszkańców skorzysta z porad lekarzy specjalistów
- udział młodych w warsztatach z seniorami 20h warsztatowych oraz 100 osób zaangażowanych w warsztaty
- udział osób starszych i niepełnosprawnych w imprezie integracyjnej 100 osób
- zlikwidowanie barier architektonicznych w Horyńcu-Zdroju - 3 miejsca
- aktywnie działający wolontariusze na rzecz seniorów

ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

- ✓ Urząd Gminy Horyniec-Zdrój
- ✓ Rada Gminy
- ✓ Jednostki Organizacyjne Samorządu Gminnego
- ✓ Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej
- ✓ Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Rozwiązywanie problemów społecznych z zakresu pomocy społecznej wymaga wsparcia finansowego.

Środki finansowe pochodzić będą z:

1. budżetu gminy (środki własne),
2. z budżetu państwa (dotacje, środki na realizację zadań zleconych),
3. środki pozabudżetowe (np. sponsoring, ofiarność publiczna)
4. z zewnątrz (np. środki unijne, inne fundusze zewnętrzne).

PARTNERZY

Instytucje rządowe, naukowe, samorządowe, organizacje społeczne ze szczególnym uwzględnieniem organizacji działających w obszarze pożytku publicznego oraz biznesu.

3.3. Monitoring i wdrażanie strategii

3.3.1. Monitoring i ewaluacja

Skuteczność funkcjonowania przyjętej strategii zależeć będzie od:

- a. monitoringu i ewaluacji,
- b. budowy programów celowych rozwijających przyjęte kierunki działań.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji

Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

- a. Zespół wdrażający strategię.**

Zespół będzie powołany przez wójta odrębnym zarządzeniem, a w jego skład wejdą m.in.: zastępca wójta, sekretarz, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawiciel Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, radni, przedstawiciele organizacji pozarządowych. Dla prawidłowego wdrażania Strategii Zespół wdrażający strategię opracuje własny regulamin, corocznie będzie opracowywał szczegółowy plan roczny i harmonogram wdrażania strategii wraz z ustaleniem wskaźników produktu i rezultatu.

Harmonogram będzie przedkładany Wójtowi i Radzie Gminy oraz zamieszczany na stronie internetowej gminy w ostatnim miesiącu poprzedzającym otwarcie roku kalendarzowego, na który harmonogram obowiązuje.

b. Roczna ocena wdrażania strategii.

Zespół wdrażający strategię winien się zbierać raz na pół roku i ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań oraz stopień realizacji przyjętego harmonogramu. Zespół swoją ocenę powinien przekazać wójtowi i radzie oraz zamieścić ją na stronie internetowej, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów celowych, programu rozwiązywania problemów alkoholowych etc.

Raz w roku zespół wdrażający strategię przeprowadza ewaluację i wyznacza wskaźniki produktu i rezultatu na następny rok.

3.3.2. Cechy programów i projektów

Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych będzie skuteczna, o ile jej realizatorzy znajdą zasoby umożliwiające budowę i realizację programów celowych zgodnych z przyjętymi kierunkami działań. Programy można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od charakteru danego projektu.

W realizacji projektów znaczenie będą miały pozyskiwane środki zewnętrzne oraz te, które Rada Gminy rocznie będzie przeznaczająca na ten cel. Projekty można realizować w ramach:

a. własnych zasobów samorządu (np. projekty OPS),

- b. poprzez organizacje pozarządowe,
- c. poprzez inne instytucje i podmioty gminne i zewnętrzne.

Projekty i programy realizowane w ramach strategii powinny być zgodne z przyjętymi kierunkami działań. Ponadto powinna je cechować:

1. **Efektywność** – jest to jedna z najbardziej pożądanых cech polityki społecznej i jednocześnie kryterium jej oceny. Stosowana jest w polityce społecznej w znaczeniach nadawanych jej przez ekonomię, prakseologię i socjologię. Jest to relacja między osiągniętymi bądź planowanymi celami (korzyściami) danego działania a ponoszonymi lub planowanymi nakładami. Można tego dokonać dwoma sposobami: osiągając maksymalny stopień realizacji celu przy danym nakładzie zasobów (zwiększenie wydajności) lub używając minimalnego nakładu środków, by w jak największym stopniu zbliżyć się do realizacji celu (oszczędzanie zasobów). Efektywne programy, realizowane w ramach strategii, rozwiązują jedną kwestię społeczną, nie przyczyniając się do powstania nowych. Służą zachowaniu równowagi między interesami różnych grup społecznych oraz podnoszą poziom zaspokajania potrzeb społeczeństwa, oszczędnie i wydajnie dysponując posiadanymi środkami.

2. **Skuteczność** – jest to zgodność między stanem rzeczy, określanym jako skutek danego działania, a zakładanym celem. Skuteczność jest stopniowalna: za skuteczne uznaje się nie tylko działania, których skutki są tożsame z celem, ale i te, które zbliżają do jego osiągnięcia. Skuteczność jest oceną, dla której punktem odniesienia jest wzorzec stanu docelowego. Ten stan docelowy w polityce społecznej może być postrzegany bardziej konkretnie – jako pożądane i zaplanowane zmiany w jakiejś dziedzinie życia społecznego (np. ograniczanie obszarów biedy).

3. **Celowość** – jest to cecha oznaczająca dotarcie z danym programem do środowiska osób rzeczywiście go potrzebujących. Ocena celowości powinna się opierać na rzetelnie przeprowadzonej diagnozie problemu.

3.3.3. Proponowane projekty

W trakcie prac nad dokumentem strategicznym skonstruowano poniżej prezentowane projekty. Przedstawione zostają na zasadzie banku pomysłów i będą możliwe do realizacji, jeśli projektodawcy uzyskają niezbędne do ich realizacji środki finansowe.

PROJEKT 1

Horynieckie EURO Nastolatków

Miejsce realizacji projektu:

Stadion LKS „Zdrój” Horyniec

Wnioskodawca:

LKS „Zdrój” Horyniec w Horyńcu-Zdroju

Wcześniejsze doświadczenie:

- prowadzenie treningów dla grupy seniorów i juniorów
- organizacja spotkań jubileuszowych

Beneficjenci:

- dzieci w wieku 11-14 lat (chłopcy)
- grupa min 20 osób z terenu gminy Horyniec-Zdrój
- osoby uzdolnione ruchowo chcące rozwijać zainteresowania i zdolności piłkarskie

Problemy:

Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci jak również dorosłych (kibicowanie na meczach). Wszechstronny rozwój osobowości dzieci – brak tych możliwości. Brak sprzętu sportowego i opieki instruktorskiej. Niedoskonała promocja gminy, zwłaszcza

w aspekcie sportowym. Brak możliwości rozwoju zainteresowań i uzdolnień sportowych.

Cele szczegółowe:

- stworzenie możliwości rywalizacji sportowej dla dzieci w przedziale wiekowym 11-14 lat
- zapewnienie sprzętu i opieki instruktorskiej
- wypromowanie gminy-aspekt sportowy
- stworzenie możliwości rozwoju zainteresowań i uzdolnień sportowych

Cel główny:

- stymulowanie wszechstronnego rozwoju osobowości dzieci

Zadania do wykonania w projekcie:

1. Zarządzanie projektem:

- sprawozdawczość
- obsługa finansowa
- monitoring
- ewaluacja (np. ankiety, zebranie opinii, wywiad, recenzje)

2. Promocja

- informowanie mieszkańców
- rekrutacja uczestników

3. Organizacja turnieju.

4. Nabór uczestników projektu.

5. Zakup sprzętu sportowego (piłki 20 szt., stroje piłkarskie 1 kpl., gra świetlicowa piłkarzyki).

6. Prowadzenie zajęć.

7. Uczestnictwo w rozgrywkach piłkarskich – zawody, mecze towarzyskie, pucharowe, ligowe, szkolne.

Wskaźniki produktu:

- 7 turniejów
- 20 piłek, 1kpl stroi piłkarskich, gra świetlicowa piłkarzyki
- zajęcia treningowe 72 godziny

Wskaźniki rezultatu:

- objęcie zajęciami sportowymi dzieci – 20osób/72h
- uczestnictwo w każdym turnieju 4 drużyn po 10 osób w drużynie – udział w turniejach 280 zawodników
- zagospodarowanie czasu wolnego dla 20 osób
- upowszechnianie zasady fair play u osób objętych projektem
- wyszkolenie cech charakteru: upór, siła woli, hart ducha, męstwo

PROJEKT 2

„Świat marzeń”

Miejsce realizacji projektu:

WDK w sołectwie Nowe Brusno

Wnioskodawca:

KGW Nowe Brusno

Wcześniejsze doświadczenie:

- organizacja festynów oraz spotkań okolicznościowych

Beneficjenci:

- dzieci z dwóch wiosek Nowe Brusno i Polanka/ 60 dzieci w wieku ok. 5-14 lat
- młodzież z dwóch wiosek Nowe Brusno i Polanka/ 50 osób
- osoby starsze z dwóch wiosek Nowe Brusno i Polanka

Problemy:

- niewykorzystany budynek WDK w Nowym Bruśnie
- niezorganizowany czas wolny, brak opieki nad dziećmi w okresie wakacyjnym

- brak atrakcyjnych ofert dla dzieci uzdolnionych
- brak promocji naszej miejscowości

Cel główny:

- zorganizowanie czasu wolnego dla dzieci i zapewnienie opieki nad dziećmi w okresie ferii i wakacji

Cele:

- wykorzystanie budynku WDK
- zapewnienie atrakcyjnych ofert dla dzieci uzdolnionych
- promowanie miejscowości

Zadania do wykonania w projekcie:

1. Zarządzanie projektem:

- sprawozdawczość
- obsługa finansowa
- monitoring
- ewaluacja

2. Promocja projektu i rekrutacja uczestników.

3. Organizacja zajęć warsztatowych.

4. Zorganizowanie opieki nad dziećmi w okresie wakacji i ferii.

5. Organizacja pikników integrujących społeczność lokalną.

6. Organizacja wycieczek dla osób starszych

7. Organizacja spotkań okolicznościowych dla osób starszych, opłatek, Dzień Babci, Dzień Dziadka.

8. Zakup sprzętu nagłaśniającego do WDK.

9. Zakup piłek, kosza, siatki do zajęć sportowych.

Wskaźniki produktu:

- zajęcia warsztatowe
- opieka nad dziećmi w czasie wakacji
- pikniki rodzinny
- spotkania okolicznościowe dla osób starszych
- 2 wycieczki dla osób starszych
- zakup sprzętu nagłaśniającego

Wskaźniki rezultatu:

- 20 dzieci objętych zajęciami tanecznymi i warsztatowymi
- integracja społeczności lokalnej 400 osób
- zorganizowanie 2 wycieczek dla osób starszych po 30 osób
- wykorzystanie sprzętu nagłaśniającego przy zajęciach tanecznych w ciągu 3-miesięcy po 2 godziny w tygodniu.

PROJEKT 3

„Jesteśmy jedna społecznością”

Miejsce realizacji projektu:

Teren Gminy Horyniec-Zdrój

Wnioskodawca:

GOPS Horyniec-Zdrój

Wcześniejsze doświadczenie:

- praca wynikająca z obowiązków ustawowych

Beneficjenci:

- niepełnosprawni fizycznie i intelektualnie z terenu Gminy Horyniec-Zdrój

Problem:

- mała integracja osób niepełnosprawnych ze społecznością
- funkcjonujące stereotypy dotyczące osób niepełnosprawnych
- izolowanie osób niepełnosprawnych

Cel główny:

- integrowanie osób niepełnosprawnych ze społecznością

Cele:

- uczestnictwo osób niepełnosprawnych w sporcie, kulturze, rekreacji i turystyce

Zadania do wykonania:

1. Zarządzanie projektem – sprawozdawczość, obsługa finansowa, monitoring, ewaluacja.
2. Promocja i rekrutacja.
3. Organizacja imprez integrujących niepełnosprawnych ze społecznością.
 - plenery malarskie
 - zawody sportowe
 - wycieczki integracyjne
 - konkursy plastyczne
4. Zakup materiałów plastycznych i sprzętu sportowego.

Wskaźniki produktu:

- plener malarski 1
- zawody sportowe 1
- wycieczki integracyjne 3
- konkursy plastyczne 2
- zakup nagród 12

- zakupiony sprzęt sportowy 15
- zakupione artykuły plastyczne 10

Wskaźniki rezultatu:

- 25 osób niepełnosprawnych uczestniczących w plenerze
- 25 wykonanych prac plastycznych
- 50 osób uczestniczących w zawodach
- 120 osób uczestniczących w wycieczkach
- 150 osób ze społeczności uczestniczących w imprezach lokalnych

4. Uwagi końcowe

Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

Inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej powinny być zgodne z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i kierunkami działań. W szczególności powinny je rozwijać i uszczegóławiać. Odnosi się to do programów przyjmowanych przez organy samorządu corocznie, jak i dokumentów wieloletnich, m.in. do:

- Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,*
- Programu Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną,*
- Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,*
- Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,*
- Programu Przeciwdziałania Narkomanii.*

Autor niniejszego dokumentu pragnie złożyć serdeczne podziękowania tym wszystkim, którzy przyczynili się do identyfikacji najważniejszych problemów społecznych środowiska lokalnego oraz ma nadzieję na dalszą współpracę prowadzącą do zmiany społecznej.

SPIS TABEL

TABELA 1 STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ W LATACH 2005-2007	13
TABELA 2 LICZBA URODZEŃ I ZGONÓW W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ W LATACH 2005-2007	14
TABELA 3 MIGRACJE WEWNĘTRZNE-NAPŁYW LUDNOŚCI W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ W LATACH 2005-2007	14
TABELA 4 MIGRACJE WEWNĘTRZNE-ODPŁYW LUDNOŚCI W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ W LATACH 2005-2007	14
TABELA 5 WŁAŚCICIELE GRUNTÓW ROLNYCH W GMINIE HORYNIEC - ZDRÓJ	22
TABELA 6 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCI W LATACH 2003 I 2006 NA TERENIE GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ	24
TABELA 7 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG WYBRANYCH SEKCJI W LATACH 2003 I 2006 NA TERENIE GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ	25
TABELA 8 LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ MATERIALNĄ W LATACH 2005-2007 W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ	31
TABELA 9 TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W LATACH 2005-2007 W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ	32
TABELA 10 POWODY PRYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ	32
TABELA 11 ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE	34
TABELA 12 ZASIŁKI OKRESOWE.	34
TABELA 13 POMOC W POSTACI POSIŁKU-DOŻYWIANIE DZIECI W STOŁÓWKACH SZKOLNYCH	35
TABELA 14 ZASIŁKI STAŁE	35
TABELA 15 KOSZT ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2005-2007 W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ.	35
TABELA 16 STRUKTURA SZKÓŁ NA TERENIE GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ STAN NA 09.2008	42
TABELA 17 INFRASTRUKTURA W SZKOŁACH NA TERENIE GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ STAN NA 09.2008 R	43
TABELA 18 PORÓWNANIE WYNIKÓW EGZAMINÓW KOŃCOWYCH W SZKOŁACH I GIMNAZJACH	44
TABELA 19 LICZEBNOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH GRUP WIEKOWYCH OSÓB STARSZYCH W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ W ROKU 2007.	46
TABELA 20 DANE O LICZBIE BEZROBOTNYCH W 2006 I 2007 ROKU UWZGLĘDNIAJĄCE KATEGORIE BEZROBOTNYCH W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ	48
TABELA 21 SZCZEGÓŁOWA STRUKTURA WG WYKSZTAŁCENIA Z UWZGLĘDNIENIEM MĘŻCZYZN, KOBIET, OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, MŁODZIEŻY DO LAT 25 W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ.	49
TABELA 22 SZCZEGÓŁOWA STRUKTURA WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY Z UWZGLĘDNIENIEM MĘŻCZYZN, KOBIET, OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, MŁODZIEŻY DO 25 ROKU ŻYCIA W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ.	50
TABELA 23 ZESTAWIENIE WYKROCZEŃ W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ W LATACH 2005-07	51
TABELA 24 PRZESTĘPCZOŚĆ WŚRÓD NIELETNICH W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ	52
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Horyniec-Zdrój	87

TABELA 25 ZESTAWIENIE WYKROCZEŃ Z PODZIAŁEM NA MIEJSCOWOŚĆ HORYNIEC-ZDRÓJ ORAZ POZOSTAŁY TEREN GMINY W LATACH 2005-07.	52
TABELA 26 WYKROCZENIA WEDŁUG RODZAJÓW W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ Z PODZIAŁEM NA MIEJSCOWOŚĆ HORYNIEC-ZDRÓJ ORAZ POZOSTAŁY TEREN	53
TABELA 27 USPOŁECZNIONA ANALIZA SWOT GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ	59

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1 OSOBY ZAMELDOWANE NA OSÓB CZASOWY W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ W LATACH 2005-2007	13
RYSUNEK 2 STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ W ROKU 2007	15
RYSUNEK 3 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ	16
RYSUNEK 4 WŁAŚCICIELE GRUNTÓW ORNYCH W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ	23
RYSUNEK 5 PROCENTOWY UDZIAŁ OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W STOSUNKU DO OGÓLNEJ LICZBY MIESZKAŃCÓW GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ W 2007 R.	30
RYSUNEK 6 LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ MATERIALNĄ W LATACH 2005-2007 W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ	31
RYSUNEK 7 KOSZT ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2005-2007 W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ.	36
RYSUNEK 8 PROCENTOWY UDZIAŁ LOKALI, DO KTÓRYCH WYPŁACANE BYŁY DODATKI MIESZKANIOWE W 2007 R.	37
RYSUNEK 9 PORÓWNANIE WYKONANIA DODATKÓW MIESZKANIOWYCH W LATACH 2004-2007 W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ.	38
RYSUNEK 10 LICZBA URODZEŃ NA TERENIE GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ W LATACH 1993-2007.	45
RYSUNEK 11 OSOBY W WIEKU POPRODUKCYJNYM W STOSUNKU DO OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W GMINIE HORYNIEC-ZDRÓJ W ROKU 2007	47

Załącznik Nr 1 – Wskaźniki produktu i rezultatu na rok 2009

Wskaźniki produktu dla Gminy Horyniec-Zdrój na rok 2009

1. Wnioski na finansowanie lokalnych inicjatyw – 15 szt
2. Wzrost liczby formalnych organizacji pozarządowych – 1 szt
3. Wzrost liczby przedsięwzięć dotyczących osób starszych – 4 szt
4. Wzrost liczby przedsięwzięć na rzecz rodzin - 4

Wskaźniki rezultatu dla gminy Horyniec-Zdrój na 2009 rok

1. Objęcie projektami na zajęcia świetlicowe 150 dzieci
2. Zrzeszenie 25 kobiet w Kole Gospodyń Wiejskich
3. Zaktywizowanie osób starszych 50 osób
4. Zwiększenie liczby rodzin uczestniczących w piknikach rodzinnych i festynach - 500

Załącznik Nr 2 - Listy obecności ze spotkań warsztatowych

Spotkanie warsztatowe
WARSZTAT : A

Lista obecności na spotkaniu w ramach wdrażania Programu Integracji Społecznej
w gminie Horyniec-Zdrój w dniu 25.01.2008r.

Lp.	Nazwisko, imię	Reprezentowana instytucja/funkcja	Tel. kontaktowy	podpis
1.	W. Sajmieszko-Kopaczynska	GOPS Horyniec-Zdrój	63 13 20 9	
2.	URBAN JANUSZ	GOK-HORYNIEC	016 63 13 105	
3.	Serefin Serebke	KGN Horyniec	06-63 13 385	
4.	Zosierowy Zygmont Sottys		694 166 089	
5.	Dachun Tadeusz	STOWARZYSZENIE "MADRATA ALBERTA" w Horyniecu	66 44 21 918	
6.	Baran Władysław	Stowarzyszenie Rozwoju Młodych Hor.	0600 375 310	
7.	Kuleszka Janina	KGN Radniz	0693 688 420	
8.	Serebke Jadwiga	KGN Radniz	016/63 13 279	
9.	Alicja Szonara	STOWARZYSZENIE "Vademecum" im. Brata Alberta w Horyniecu	601 479 345	
10.	Anna Pszonka	STOWARZYSZENIE "Vademecum" im. Brata Alberta w Horyniecu	631 34 28	
11.	Anna Kosak	STOWARZYSZENIE "Vademecum" im. Brata Alberta w Horyniecu	631 34 52	
12.	Kopacka Elżbieta	KGN Radniz	694 29 234	
13.	Matgorzata Steimach	Schola Podstaszowska w Horyniecu-Zdroju	501 723 011	
14.	Wojcik Władysław			
15.	Zaborniak Zofia	Biznes w Horyniecu K.G.W. Nowe Brzany	509 438 302	
16.	Anna Grabiec	KGN NOWE BRZANY	608 405 47	
17.	Piotr Wojtyś	UL Horyniec, referent	16 63 13 455	

LISTA UCZESTNIKÓW WARSZTATU

Typ (A/B/C/D/ mix, jaki?)		Który to warsztat dla tej grupy?			
Gmina	HORYNIEC ZDRÓJ	Powiat	LUBACZOWSKI	Województwo	PODLASKIE
Data	17.06.08	Moderator	Z. KUMAR	Konsultant	E. TOMCZAK
Lp.	Imię i Nazwisko	Rodzaj podmiotu (* wpisz kategorię z listy poniżej)	Liczba warsztatów w których brałeś/aś udział (0,1,2 lub 3)	Podpis	
1	Baran Władysław	Stowarzyszenie rozwoju Nowin Horyńskich	4	Baran	
2	Jadwiga Loremba	KGW Rozdzianko "Radni"	4	Loremba	
3	M. Symonczak - Kopyniska	GOPS Horyniec - Zdrój	3	symonczak	
4	D. Darmianin	GOPS Horyniec - Zdrój	2	Darmianin	
5	Serapin Serapin	KGW Horyniec	1	Serapin	
6	Nikolaj, Hech	KGW "Horyniec"	3	Hech	
7	Kulasydus Janina	KGW Radni	3	Janina	
8	Lubomirski Zofia	K.G.W. Nowe Brzno	4	Lubomirski Z.	
9	Aneta Gudonowicz	KGW Nowe Brzno	3	Gudonowicz	
10	Piotr Wątyśzyn	Ukrainian - Zdrój	4	Wątyśzyn	
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					

* 1) grupy nieformalne, osoby prywatne, 2) formalne organizacje społeczne/pozarządowe/pożytku publicznego, 3) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, stowarzyszenia JST, 4) instytucje kultury religijnej, organizacje przykościelne, 5) placówki oświatowe, organizacje szkolne, 6) placówki zdrowia publicznego lub inne instytucje publiczne, 7) organizacje sportowe, 8) firmy prywatne, 9) inne

